

บทที่ 6

การพิสูจน์สัมมูลฐาน

ในที่นี้ เป็นการนำข้อมูลที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดในตอนต้นมาพิจารณาหาความสัมพันธ์ระหว่าง อาชญากรรมกับความหนาแน่นประชากร เขตชั้นในและชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างอาชญากรรม กับสภาพการใช้ที่ดินที่แตกต่างกันออกไปในพื้นที่ของ ส่น.แต่ละ ส่น. เพื่อที่จะแสดงว่าสัมมูลฐานนั้นเป็นจริงหรือไม่ ซึ่งจะได้พิจารณาเป็นลำดับต่อไปดังนี้คือ

1. อาชญากรรมจะเพิ่มขึ้นตามความหนาแน่นของประชากรที่สูงขึ้น

ในการพิสูจน์สัมมูลฐานข้อนี้จะเห็นได้ว่า คำว่า "อาชญากรรม" นั้นหมายถึงจำนวนของคดีที่เกิดขึ้นจริงต่อ 1 หน่วย พื้นที่ในแต่ละ ส่น.หรือ หมายถึง ความหนาแน่นของคดีในแต่ละ ส่น. นั้นเอง ส่วนในตอนท้ายของสัมมูลฐานที่กล่าวไว้ว่า "ความหนาแน่นของประชากรที่สูงขึ้น" นั้น หมายถึง ความหนาแน่นของประชากรระหว่าง ส่น.ต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกัน ไม่ได้หมายถึงการเปรียบเทียบความหนาแน่นโดยตัวของมันเอง และไม่ได้หมายถึงการเปรียบเทียบความหนาแน่นประชากรในแต่ละ ส่น.ในแต่ละช่วงเวลาไป แต่หมายถึงความหนาแน่นของประชากรในช่วงเวลาเดียวกันในแต่ละ ส่น. ดังเช่นในปี 2517 มี 16 คำ ปี 2522 มี 23 คำ (ไม่มา ส่น.ที่มีเขตรับผิดชอบในแม่น้ำเจ้าพระยามาคิดความหนาแน่นประชากร เพราะถือว่าไม่มีประชากรอาศัยและมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นที่ว่าง) ซึ่งแยกพิจารณาเป็น 2 ช่วงดังนี้

1.1 ปี พ.ศ.2517 (ดูตารางที่ 7 ประกอบ)

ในปี 2517 นี้ บก.น.รณ. มี ส่น. ทั้งหมด 20 ส่น. และจากการคำนวณโดยใช้ สัดส่วนของพื้นที่ ส่น. ต่าง ๆ ที่อยู่ในแขวงแต่ละแขวงตั้งที่กล่าวมาแล้วตอนต้น ก็สามารถหา จำนวนประชากรในแต่ละ ส่น. ได้โดยวิธีเดียวกัน หลังจากที่ทำความหนาแน่นของประชากร ราย ส่น. ได้แล้วพบว่าสามารถแบ่งออกเป็น 5 กลุ่มได้ดังนี้คือ

- กลุ่มที่ 1. เป็นกลุ่มของ ส่น. ที่มีความหนาแน่นของประชากรสูงที่สุดนั้นได้แก่ ส่น. บางยี่เรือและบุปผาราม คือมีความหนาแน่นประชากรมากกว่า 30,000 คน/ตร.กม.
- กลุ่มที่ 2. เป็นกลุ่มของ ส่น. สำหรับ บางกอกน้อยและบางกอกใหญ่ซึ่ง เป็นพื้นที่ที่ ต่อเนื่องจาก ส่น. กลุ่มแรกไปในทางเหนือใต้ โดยมีความหนาแน่น ประชากรตั้งแต่ 12,000-30,000 คน/ตร.กม.
- กลุ่มที่ 3. เป็นกลุ่มของ ส่น. ทำพระ บางพลัดและบางยี่ขันโดยมีพื้นที่ของ ส่น. ต่อ เนื่องจากกลุ่มที่ 2 อย่างชัดเจน ในกลุ่มนี้ความหนาแน่นของประชากร 7,000-12,000 คน/ตร.กม.
- กลุ่มที่ 4. มีอยู่เพียง ส่น. เดียวคือ ส่น. ภาษีเจริญโดยมีความหนาแน่นของประชากร อยู่ระหว่าง 2,000-7,000 คน/ตร.กม.
- กลุ่มที่ 5. เป็นกลุ่มของ ส่น. ที่มีความหนาแน่นของประชากรน้อยกว่า 2,000 คน-ตร.กม. ประกอบด้วย ส่น. บางขุนเทียน ราษฎร์บูรณะ ทำข้าม บางเล่ารง ตลิ่งชัน หักสล่องและหนองแขม.

ส่วน ส่น. ในแม่น้ำเจ้าพระยาทั้ง 4 ส่น. คือ ส่น. ปากคลองสาน บางคอแหลม บรมมงคลและบางโพ้นถือว่าไม่มีประชากรอาศัยอยู่ในพื้นที่ จึงไม่นับมาพิจารณาในที่นี้

กล่าวโดยสรุปพบว่า ความหนาแน่นของประชากรราย ส่น. ในเขต บก.น.รณ. ซึ่งมีความหนาแน่นสูงแล้วค่อย ๆ ลดต่ำลงมาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในแนวเหนือ-ใต้ จนกระทั่ง ถึงพื้นที่รอบนอกซึ่งมีค่าน้อยที่สุด ซึ่งจะได้นำมาเปรียบเทียบกับ เรื่องการเกิดอาชญากรรมต่อไป

ในส่วนที่เป็นอัตราอาชญากรรมนั้นสามารถแบ่งเป็น 5 กลุ่มโดยอาศัยความหนาแน่นของคดีในแต่ละ ส่น. ซึ่งแบ่งได้ดังนี้คือ

- กลุ่มที่ 1. มีความหนาแน่นคดีตั้งแต่ 150-300 คดี/ตร.กม. ประกอบด้วย ส่น. บุปผาราม บางยี่เรือและลำาหระ
- กลุ่มที่ 2. มีความหนาแน่นคดีตั้งแต่ 100-150 คดี/ตร.กม. ประกอบด้วย ส่น. ท่าพระ บางกอกน้อย บางกอกใหญ่และบางพลัด ส่น. เหล่านี้ส่วนใหญ่เป็น ส่น. ที่มีพื้นที่ต่อเนื่องกับ ส่น. กลุ่มแรกทางด้านพื้นที่ไปในทางทิศเหนือ
- กลุ่มที่ 3. มีความหนาแน่นคดีตั้งแต่ 50-100 คดี/ตร.กม. ประกอบด้วย ส่น. ภาษีเจริญและบางยี่ชนซึ่ง ส่น. ทั้งสองต่างก็มีพื้นที่ต่อเนื่องจาก ส่น. ในกลุ่มที่ 2 โดยที่ ส่น. บางยี่ชนนั้นพื้นที่ต่อเนื่องจาก ส่น. บางกอกน้อยไปในทางทิศเหนือ และในขณะที่ ส่น. ภาษีเจริญมีพื้นที่ต่อเนื่องจาก ส่น. ท่าพระไปทางทิศตะวันตก
- กลุ่มที่ 4. มีความหนาแน่นคดีตั้งแต่ 10-50 คดี/ตร.กม. ประกอบด้วย ส่น. บางขุนเทียน ราชบุรีบูรณะและหลักสอง (รวมทั้ง ส่น. ทั้ง 4 แห่งในแม่น้ำเจ้าพระยา)
- กลุ่มที่ 5. มีความหนาแน่นคดีตั้งแต่ 0-10 คดี/ตร.กม. ประกอบด้วย ส่น. บางเล่ารง ตลิ่งชัน ท่าข้ามและหนองแขม

ตารางที่ 7 แสดงพื้นที่ คดี และความหนาแน่นระดับ ส่น. พ.ศ.2517

ลำดับ	สถานีตำรวจนครบาล	พื้นที่(กม. ²)	ประชากร		คดีรวม	
			จำนวน	ความหนาแน่น	จำนวน	ความหนาแน่น
1	บางยี่เรือ	3.922	119,398	30,443.14	924	235.594
2	บุปผาราม	3.904	124,664	31,932.38	1,248	319.672
3	สำเหร่	7.478	138,961	18,582.64	1,237	165.418
4	บางขุนเทียน	42.851	75,755	1,767.87	693	16.172
5	ราษฎร์บูรณะ	39.945	78,400	1,962.70	626	15.672
6	ท่าข้าม	138.011	39,461	285.93	103	0.746
7	บางกอกน้อย	10.352	204,404	19,745.36	1,414	136.591
8	บางกอกใหญ่	3.743	63,698	17,017.90	470	125.568
9	ท่าพระ	2.365	28,278	11,956.87	338	142.918
10	บางเล่ารง	47.688	52,709	1,105.29	203	4.257
11	บางพลัด	6.076	57,928	9,533.90	618	101.712
12	บางยี่ขัน	4.409	47,632	10,803.36	307	69.630
13	ตลิ่งชัน	49.400	42,364	857.57	165	3.340
14	ภาษีเจริญ	8.911	59,357	6,661.09	556	62.394
15	หลักสอง	36.854	59,612	1,617.52	520	14.110
16	หนองแขม	40.675	21,969	540.11	171	0.238
รวม	ส่น.บนพื้นดิน	446.584	1,214,590	2,719.73	9,592	21.481

หมายเหตุ ไม่รวม ส่น.ที่รับผิดชอบในแม่น้ำเจ้าพระยาอีก 4 ส่น.

ที่มา การคำนวณพื้นที่ ส่น.โดยวิธีการ GRID SYSTEM
แผนสถิติและข้อมูล กองบัญชาการตำรวจนครบาล
กองผังเมือง กรุงเทพมหานคร

ประชากรและคดียลดลงเป็นลำดับถัดออกมา สำหรับ ส่น.ที่อยู่เกือบรอบนอกสุด ซึ่งได้แก่ ส่น.บางมด บางขุนเทียน ราชบุรีฐานะ บางเล่ารง และหลักสอง นั้นความหนาแน่นประชากรและคดียิ่งน้อยลง และมีค่าต่ำสุดใน ส่น.รอบนอกทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วย ส่น.ทุ่งครุ ทำขาม ตลิ่งชัน หนองแขม และ ศาลาแดง ลักษณะเช่นนี้แสดงให้เห็นถึงความต่อเนื่องของความสัมพันธ์ระหว่างความหนาแน่นประชากร และความหนาแน่นของคดียได้อย่างชัดเจน .

ดังนั้นในสมมุติฐานที่ว่าอัตราของอาชญากรรมจะเพิ่มขึ้นตามความหนาแน่นของ ประชากรที่สูงขึ้นจึงเป็นการถูกต้อง เพราะจากการพิสูจน์โดยใช้ความสัมพันธ์ระหว่างความหนาแน่น ประชากรกับความหนาแน่นคดียทั้ง 2 ปี คือทั้งปี พ.ศ. 2517 และ 2522 ซึ่งในแต่ละปีต่างก็มีผลสรุป ออกมาในลักษณะเดียวกัน กล่าวคือ ส่น.ใดที่มีความหนาแน่นของประชากรสูงก็จะมีความหนาแน่น ของคดียสูงด้วย สำหรับการวิเคราะห์หาค่าสัมพัทธ์ของตัวแปรทั้ง 2 ตัว ซึ่งในที่นี้ได้แก่ ความหนาแน่น ประชากร และความหนาแน่นคดีย โดยใช้วิธีการแบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ PEARSON นั้น ซึ่งค่า ความสัมพันธ์ออกมาในลักษณะเป็นค่า r ตามที่กล่าวมาแล้วตอนต้นในที่หาค่าสหสัมพันธ์ออกมาทั้ง 2 ปี กล่าวได้ดังนี้คือ

ปี 2517 มีค่าสหสัมพันธ์ 0.970 และ 2522 มีค่าเป็น 0.918 พบว่ามีค่า r ในปี ดังกล่าวเป็นค่าความสัมพันธ์ดังกล่าวก็เป็นตัวยืนยันได้อย่างชัดเจนอีกวิธีหนึ่งในส่วนที่ว่า ถ้าความ หนาแน่นของประชากรสูงขึ้น อัตราอาชญากรรมหรือการเกิดคดียจะเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วยนั่นเอง

ที่กล่าวมาแล้วเป็นการนำข้อมูลในปี 2517 มาพิจารณาเพื่อพิสูจน์สัมมุติฐานดังกล่าวข้างต้นในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการเกิดอาชญากรรมกับความหนาแน่นของประชากรในแต่ละส่วน. สำหรับในปี 2522 นั้นพิจารณาได้ดังนี้คือ

1.2 ในปี พ.ศ. 2522 (ดูตารางที่ 8 ประกอบ)

สำหรับในปี พ.ศ. 2522 นี้ บก.น.ร.น.ประกอบด้วย ส่วนทั้งสิ้น 27 ส่วน. และในการพิจารณาความสัมพันธ์ของอัตราการเกิดอาชญากรรมและความหนาแน่นประชากรนั้นใช้วิธีการเช่นเดียวกับปี 2517 กล่าวคือ ไม้่ว่า ส่วน.ที่มีเขตรับผิดชอบในแม่น้ำเจ้าพระยา มาพิจารณา ดังนั้นจึงเหลือ ส่วน.ต่าง ๆ เพียง 23 ส่วน.ซึ่งพบว่าสามารถแบ่งกลุ่ม ส่วน.ตามความหนาแน่นประชากรและคดีได้ดังนี้คือ

- กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่ม ส่วน.ที่มีความหนาแน่นประชากรมากกว่า 30,000 คน/ตร.กม. และความหนาแน่นคดีมากกว่า 300 คดี/ตร.กม. ประกอบด้วย ส่วน.บางยี่เรือ บุปผาราม ส้มเตี๊ยะเจ้าพระยา และบางกอกน้อย
- กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มของ ส่วน.ที่มีความหนาแน่นประชากรตั้งแต่ 18,000-30,000 คน/ตร.กม. และมีความหนาแน่นคดีตั้งแต่ 200-300 คดี/ตร.กม. ประกอบด้วย ส่วน.ต่าง ๆ ดังนี้ คือ ส่วน.ตลาดพลู สำหระ' บุคคโล และบางกอกใหญ่ แต่สำหรับ ส่วน.บางกอกใหญ่นั้น เป็น ส่วน.ที่มีความหนาแน่นประชากรอยู่ในกลุ่มที่ 2 คือ 18,000-30,000 คน/ตร.กม. แต่มีความหนาแน่นคดีมีค่าอยู่ในกลุ่มที่ 3 คือ มีความหนาแน่นของคดีตั้งแต่ 100-200 คดี/ตร.กม.
- กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มของ ส่วน.ที่มีความหนาแน่นประชากรตั้งแต่ 5,000-18,000 คน/ตร.กม. และมีความหนาแน่นคดีตั้งแต่ 100-200 คดี/ตร.กม. ได้แก่ ส่วน.ท่าพระ บางยี่ฮัน บางพลัด และบางกอกใหญ่ ส่วน ส่วน.วัดรวก และภาชีเจริญ แม้ว่าจะมีความหนาแน่นประชากรอยู่ในกลุ่มนี้ แต่ความหนาแน่นคดีได้ลดลงไปอยู่ในกลุ่ม 50-100 คดี/ตร.กม.

- กลุ่มที่ 4 เป็นกลุ่มของ ส่น.ที่มีความหนาแน่นของประชากรตั้งแต่ 2,000-5,000 คน/ตร.กม. และมีความหนาแน่นคตตั้งแต่ 50-100 คต/ตร.กม. ประกอบด้วย ส่น. 2 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มแรกได้แก่ ส่น.บางมด วัดรวก และ ภาษีเจริญ นั้นมีความหนาแน่นของประชากรสูงขึ้นไปอีก 1 กลุ่ม นอกจากนั้นเป็น ส่น.กลุ่มที่ 2 ซึ่งได้แก่ ส่น.บางขุนเทียน ราษฎร์บูรณะ บางเสาธง และหลักสอง ซึ่งมีความหนาแน่นประชากรอยู่ในกลุ่มที่ 4 นี้ แต่มีความหนาแน่นคตต่ำลงไปคือ 10-50 คต/ตร.กม.
- กลุ่มที่ 5 เป็นกลุ่มของ ส่น.ที่มีความหนาแน่นประชากรน้อยกว่า 2,000 คน/ตร.กม. ซึ่งถือเป็นกลุ่ม ส่น.ที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างเบาบาง และในขณะเดียวกันก็มีความหนาแน่นของคตน้อยสุดด้วย กล่าวคือ มีความหนาแน่นคต 0-10 คต/ตร.กม. ประกอบด้วย ส่น.ทุ่งครุ ท่าข้าม ตลิ่งชัน หมองแถม และศาลาแดง

จะเห็นได้ว่าในปี พ.ศ. 2522 นี้ ความสัมพันธ์ระหว่างความหนาแน่นประชากรและความหนาแน่นคตก็ยังคงมีลักษณะเช่นเดียวกับปี พ.ศ. 2517 ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นแม้ ส่น.ในบางพื้นที่ เช่น ส่น.บางกอกใหญ่ นั้นมีความเบี่ยงเบนในเรื่องของการคัดกลุ่มไปบ้าง แต่เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วก็ยังมีความต่อเนื่องของความสัมพันธ์ดังกล่าวอย่างชัดเจน รวมทั้งในกรณีของ ส่น.ภาษีเจริญ และ ส่น.วัดรวก ด้วยเช่นกัน

ดังนั้นในปี พ.ศ. 2522 นี้ถ้ากล่าวได้ว่า ฮัตราการเกิดอาชญากรรมมีค่าสูงขึ้นไปในพื้นที่ที่มีความหนาแน่นประชากรที่สูงขึ้น และถ้าพิจารณาต่อไปในราย ส่น.ก็ยังคงมีความต่อเนื่องของความหนาแน่นของประชากรและคตอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น กล่าวคือ ใน ส่น.ที่มีความหนาแน่นของประชากรสูง ซึ่งได้แก่ ส่น.บางยี่เรือ บุปผาราม ส้มเตี๊ญเจ้าพระยา และบางกอกน้อย นั้นเป็น ส่น.ที่อยู่ในพื้นที่ตอนในของ บก.น.ธ. และมีความหนาแน่นคตสูงที่สุดด้วย และในกลุ่มของ ส่น.สำหรับ บุคคลโลและบางกอกใหญ่ ซึ่งเป็น ส่น.ที่อยู่รอบนอกฝดออกมาที่มีความหนาแน่นของประชากรและคตลดลงเป็นลำดับ จากนั้นก็เป็น ส่น.ท่าพระ บางยี่ขัน และบางพลัด ซึ่งเป็น ส่น.ที่มีค่าความหนาแน่นทั้งทางด้าน

ตารางที่ 8 แสดงพื้นที่ คัดและความหนาแน่น ระดับ ส่น. พ.ศ. 2522

ลำดับ	สถานีสำรวจนครบาล	พื้นที่ (กม. ²)	ประชากร	ความหนาแน่น ประชากร / กม. ²	คดีรวม	ความหนาแน่น คดี / กม. ²
1	บางยี่เรือ	2.099	79,143	37,705.10	688	327.775
2	ตลาดพลู	1.823	45,581	25,003.29	481	263.851
3	บุปผาราม	2.309	71,131	30,805.98	882	381.983
4	ลำน้ำเหนือ	3.648	80,481	22,061.68	961	263.432
5	บุคคลโล	3.830	80,665	21,061.36	889	232.114
6	ล้มเต็ลเจ้าพระยา	1.595	51,176	32,085.27	661	414.420
7	บางขุนเทียน	33.797	93,882	2,777.82	764	22.606
8	ราษฎร์บูรณะ	21.971	89,484	4,072.82	675	30.722
9	ทุ่งครุ	17.974	12,537	697.51	57	3.171
10	ท่าข้าม	138.011	69,915	506.58	184	1.333
11	บางมด	9.054	29,218	3,227.08	492	54.341
12	บางกอกน้อย	3.445	196,824	57,133.24	1,038	301.306
13	บางกอกใหญ่	3.743	68,116	18,198.24	665	117.665
14	ท่าพระ	2.365	31,935	13,503.17	427	180.550
15	บางเล่ารง	23.422	54,281	2,317.52	276	11.783
16	บางพลัด	6.076	66,607	10,962.31	665	109.447
17	บางยี่ขัน	4.409	55,944	12,688.59	704	159.673
18	ตลิ่งชัน	49.400	52,417	1,061.07	231	4.676
19	วัดราง	6.907	48,948	7,086.72	434	62.835
20	ภาษีเจริญ	8.911	71,418	8,014.59	767	86.073
21	หลักสอง	36.854	73,894	2,005.05	632	17.149
22	หนองแขม	40.675	29,240	718.87	240	5.900
23	ศาลาแดง	24.266	11,023	454.26	8	0.329
รวม	ส่น. บนพื้นดิน	446.584	1,463,859	3,277.90	13,569	30.384

หมายเหตุ ไม่รวม ส่น. ที่รับผิดชอบแม่น้ำเจ้าพระยา 4 ส่น.

ที่มา อ้างอิงจากตารางความหนาแน่น

เปรียบเทียบกับ ส่น.บางยี่เรือ และบุพผาราม ส่วนใน ส่น.ลำห้วยนั้น แม้ว่าความหนาแน่นประชากร จะไม่อยู่ในกลุ่มเดียวกับ ส่น.บางยี่เรือ และบุพผารามก็ตาม แต่สามารถกล่าวได้ว่าความหนาแน่น ของประชากรของ ส่น.ลำห้วย ซึ่งตกอยู่ในกลุ่มที่ 2 ก็ยังแสดงว่าความหนาแน่นที่ค่อนข้างสูงอยู่มีนเอง ซึ่งไม่เป็นการทำให้เกิดการเบี่ยงเบนขึ้นแต่อย่างใด และเมื่อพิจารณาต่อไปพบว่า ใน ส่น.ที่มีความ หนาแน่นคัดออกมาจาก ส่น.บางกอกน้อย และบางกอกใหญ่ จะพบว่า ส่น.ท่าพระ บางพลัด และ บางยี่ขัน นั้นก็มีลักษณะคล้ายกับ ส่น.ลำห้วย กล่าวคือ ส่น.บางยี่ขันนั้นแม้ว่าจะมีความหนาแน่นของ ประชากรอยู่ในกลุ่มเดียวกับ ส่น.ท่าพระ และบางพลัด ก็ตามแต่มีความหนาแน่นของคดียิ่งกว่า ส่น. ท่าพระ และบางพลัด ไปอีกช่วงหนึ่งแต่ก็ยังคงมีความต่อเนื่องกัน โดยมี ส่น.ภาชีเจริญ เป็น ส่น.ที่อยู่ ในอันดับเดียวกันในเรื่องคดี แต่มีความหนาแน่นประชากรอยู่ต่างกลุ่มกัน ซึ่งก็ยังคงมีความต่อเนื่องกัน

เมื่อพิจารณา ส่น.ที่เหลือในกลุ่มสุดท้าย ซึ่งถือได้ว่าเป็น ส่น.ที่มีความหนาแน่นประชากร น้อยที่สุดคือ ต่ำกว่า 2,000 คน/ตร.กม. พบว่าความหนาแน่นของคดีก็น้อยตามไปด้วยเช่นกัน โดย สามารถแยก ส่น.เหล่านี้ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่มีความหนาแน่นคดีตั้งแต่ 16-50 คดี ต่อ ตร.กม.ซึ่งประกอบด้วย ส่น.บางขุนเทียน ราษฎร์บูรณะ และหลักสอง ส่วน ส่น.ที่เหลือ ซึ่งได้แก่ ส่น.บางเล่ารง ตลิ่งชัน และหนองแขมกัน เป็นกลุ่มของ ส่น.ที่มีความหนาแน่นคดีต่ำสุดคือ 0-10 คดี ต่อ ตร.กม. เท่านั้น

จะเห็นได้ว่า กลุ่มสุดท้ายนี้มีลักษณะบางประการเช่นเดียวกับ ส่น.ลำห้วย และบางยี่ขัน กล่าวคือ ปัญหาเรื่องความหนาแน่นประชากรอยู่ในกลุ่มเดียวกันแต่ในขณะเดียวกันมีความหนาแน่นของ คดีอยู่ต่างกลุ่มกัน แต่ยังคงมีความต่อเนื่องกันไม่ได้เป็นการทิ้งช่วงห่างแต่อย่างใด ซึ่งเมื่อพิจารณาถึง สภาพโดยส่วนรวมทั้ง 16 ส่น. แล้วพบว่าในปี 2517 นี้ ภายในพื้นที่ของ บก.น.ร.น. ซึ่งมี ส่น. 20 ส่น.รับผิดชอบอยู่นั้น (รวม ส่น.ในแม่น้ำเจ้าพระยา) ส่น.ใดที่มีความหนาแน่นของประชากรสูงก็มี อัตราการเกิดอาชญากรรมสูงตามไปด้วย และสามารถกล่าวต่อไปได้ว่าอัตราการเกิดอาชญากรรมเกิด มากขึ้นตามความหนาแน่นของประชากรที่สูงขึ้น หรืออีกนัยหนึ่งคือ ส่น.ใดมีความหนาแน่นของประชากร มากอาชญากรรมหรือคดีต่าง ๆ ก็เกิดมากด้วย และอัตราอาชญากรรมที่เกิดขึ้นนั้นมีความต่อเนื่องกัน จากพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของประชากรสูงไปยังพื้นที่ที่มีความหนาแน่นประชากรต่ำ โดยอัตราการเกิด อาชญากรรมนั้นเป็นไปในลักษณะเดียวกัน

เมื่อนำข้อมูลทั้งสองส่วนมาเปรียบเทียบกันพบว่า ใน ส่วนที่มีความหนาแน่นประชากรต่างกันออกไป ความหนาแน่นของคตต่างกันไปด้วย โดยในพื้นที่ที่มีความหนาแน่นประชากรสูงสุด คือ ได้แก่ ส่วน.บางยี่เรือ และบุปผารามนั้นความหนาแน่นของคตอยู่ในกลุ่มแรกด้วย กล่าวคือ ส่วน.ดังกล่าวมีความหนาแน่นของคตถึง 150-300 คต/ตร.กม. ซึ่งเป็นความหนาแน่นของคตสูงสุดในเขต บก.น.รณ.

เมื่อพิจารณาในกลุ่มที่ถัดออกมา ซึ่งมีความหนาแน่นของประชากรลดลงเป็น 12,000-30,000 คน/ตร.กม. ซึ่งได้แก่ ส่วน.ลำห้วย บางกอกน้อย และบางกอกใหญ่ พบว่าในเขต ส่วน.ลำห้วยนั้นความหนาแน่นคตยังอยู่ในกลุ่มแรก คือมีความหนาแน่นคตตั้งแต่ 150-300 คต/ตร.กม. เช่นเดียวกับ ส่วน.บางยี่เรือ และบุปผาราม ส่วน ส่วน.บางกอกใหญ่ และบางกอกน้อยนั้นความหนาแน่นคตลดลงไปอยู่ในกลุ่มที่ 2 คือเป็น ส่วน.ที่มีความหนาแน่นคตตั้งแต่ 100-150 คต/ตร.กม.

ส่วนในกลุ่มของ ส่วน.ที่มีความหนาแน่นของประชากรตั้งแต่ 7,000-20,000 คน/ตร.กม. ซึ่งประกอบด้วย ส่วน.ท่าพระ บางพลัด และบางยี่ขัน ซึ่งทุก ส่วน.ต่างมีความหนาแน่นคตอยู่ในกลุ่มที่ 2 คือมีคตตั้งแต่ 100-150 คต-ตร.กม. ดังกล่าวข้างต้น เว้นแต่ ส่วน.บางยี่ขัน เท่านั้นที่มีความหนาแน่นคตลดลงมาอยู่ในกลุ่มที่ 3

สำหรับในกลุ่ม ส่วน.ที่มีความหนาแน่นประชากรตั้งแต่ 2,000-7,000 คน/ตร.กม. พบว่า ส่วน.ภาษีเจริญเพียง ส่วน.เดียวและเป็น ส่วน.ที่มีความหนาแน่นคตอยู่ในกลุ่มเดียวกับ ส่วน.บางยี่ขัน คือ 50-100 คต/ตร.กม. ส่วน ส่วน.ที่เหลือทั้งหมดเป็น ส่วน.ที่มีความหนาแน่นประชากรต่ำกว่า 2,000 คน/ตร.กม. ซึ่งได้แก่ ส่วน.บางขุนเทียน ราษฎร์บูรณะ และท่าข้าม บางเล่ารง ตลิ่งชัน หลักล่อง และหนองแขม นั้นพบว่าความหนาแน่นของคตใน ส่วน.กลุ่มนี้มีค่าน้อยที่สุด เช่นเดียวกับความหนาแน่นประชากร คือมีความหนาแน่นของคตเป็น 10-50 คต/ตร.กม. ซึ่งได้แก่ ส่วน.บางขุนเทียน ราษฎร์บูรณะ และหลักล่อง ส่วน ส่วน.บางเล่ารง ตลิ่งชัน และหนองแขมก็พบว่ามีความหนาแน่นของคตน้อยกว่า 10 คต/ตร.กม.

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าพื้นที่ของ ส่วน.ใดที่มีความหนาแน่นของประชากรสูงจะมีอัตราการเกิดอาชญากรรมสูงเช่นเดียวกัน ดังเช่นในพื้นที่ของ ส่วน.บางยี่เรือ และบุปผาราม ซึ่งเป็นพื้นที่ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั้ง 2 ส่วนได้เป็นอย่างดี และพบว่าอัตราอาชญากรรมลดน้อยลงเมื่อความหนาแน่นของประชากรลดน้อยลงด้วย ซึ่งเห็นได้จากพื้นที่ของ ส่วน.บางกอกใหญ่ บางกอกน้อย เมื่อ

2. อาชีพการกรมในเขตเมืองจะสูงกว่าในแถบชานเมือง

การกำหนดลุ่มมุดฐานข้อนี้ เนื่องจากสภาพของพื้นที่ บก.น.รณ.ประกอบด้วย ส่น.ต่าง ๆ ถึง 20 ส่น.ในปี พ.ศ.2517 และมี 27 ส่น.ในปี พ.ศ.2522 โดยที่มีการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบกระจายทั่วไปทั้งฝั่งธนบุรี ซึ่งพื้นที่ของแต่ละ ส่น.ต่างก็มีพื้นที่ซ้อนทับกับการจัดการปกครองของกรุงเทพมหานคร ในรูปของแขวงและเขต นอกจากนี้กรุงเทพมหานครยังได้มีการแบ่งออกเป็นเขตชั้นนอก และชั้นใน และจากการแบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วนดังกล่าว ทำให้แยก ส่น.ที่อยู่ใน บก.น.รณ.ออกเป็น ส่น.ในเขตชั้นนอกและชั้นในได้ โดยพิจารณาจากด้านพื้นที่และประชากรเป็นหลัก กล่าวคือ ส่น.ใดที่มีพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตใดก็พิจารณาว่าเขตนั้น ๆ เป็นเขตชั้นนอกหรือชั้นใน ส่น.นั้นก็มีลักษณะตามเขตนั้น ๆ ไป เมื่อสามารถแยก ส่น.ออกมาได้แล้วจะเห็นได้ว่ามีข้อน่าสังเกตบางประการเกี่ยวกับ ส่น.บาง ส่น. ซึ่งแม้ว่าพื้นที่ส่วนใหญ่จะไม่ได้อยู่ในเขตชั้นในแต่ก็จัดอยู่ในเขตชั้นในและในทำนองเดียวกัน ส่น.บางแห่งก็ต้องจัดเป็น ส่น.ชั้นนอกไป ดังที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 4 ดังนั้นในส่วนนี้จึงเป็นการนำข้อมูลดังกล่าวมาพิจารณาเพื่อพิสูจน์ลุ่มมุดฐานต่อไปโดยใช้ข้อมูลทั้ง 2 ปี 2517 และ 2522 ได้ดังนี้คือ

2.1 ในปี พ.ศ.2517

ในปีนี้ บก.น.รณ.ประกอบด้วย ส่น.ต่าง ๆ 20 ส่น. จัดเป็น ส่น.ในเขตชั้นใน 6 ส่น. คือ ส่น.บางยี่เรือ บุพผาราม สำเหร่ บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ และท่าพระ โดยมีพื้นที่รวมกัน 31,764 ตร.กม.ที่เหลือถือเป็น ส่น.ในเขตชั้นนอกทั้งสิ้น ยกเว้น ส่น.ที่มีเขตรับผิดชอบในแม่น้ำเจ้าพระยา 4 ส่น. ซึ่งไม่นำมาพิจารณาในที่นี้ ที่เหลือจึงประกอบด้วย ส่น.ต่าง ๆ คือ ส่น.บางขุนเทียน ราษฎร์บูรณะ ท่าข้าม บางเล่ารง บางพลัด บางยี่ขัน ตลิ่งชัน ภาษีเจริญ หลักสอง และหนองแขม โดยมีพื้นที่รวมกัน 414,820 ตร.กม. เมื่อรวมพื้นที่ของ ส่น.ต่าง ๆ ทั้ง 2 ส่วนแล้ว พื้นที่ทั้งหมดมีค่าเป็น 446,584 ตร.กม. ซึ่งเป็นพื้นที่ที่รับผิดชอบบนพื้นดินเท่านั้น และเมื่อรวมจำนวนคดีตามเขตชั้นนอกและเขตชั้นในในแต่ละ ส่น.รวมกันพบว่าในปี 2517 นี้มีคดีเกิดขึ้นในเขตชั้นใน 5,631 คดี และเป็นคดีในเขตชั้นนอกอีก 3,262 คดี

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าในพื้นที่ของ บก.น.รณ.นั้นพบว่าคดีร้อยละ 63.32 เกิดในพื้นที่เพียงร้อยละ 7.11 เท่านั้น ซึ่งเป็นการเกิดคดีในพื้นที่ของ ส่น.ในเขตชั้นใน และคดีที่เหลืออีกร้อยละ 36.68 เป็นคดีที่เกิดในพื้นที่ชั้นนอก คือ เกิดในพื้นที่อีกร้อยละ 92.89 ของพื้นที่ซึ่งมี ส่น.รวมกัน 10 ส่น.ดังกล่าวข้างต้น

2.2 ในปี พ.ศ.2522

ในปีมีการแบ่งเขตชั้นนอกและชั้นในยังคงใช้หลักเดิมในการแบ่งพื้นที่กล่าวคือ พื้นที่ชั้นในยังคงประกอบด้วย ส่น.ทั้ง 6 ส่น.เช่นเดิม แต่มีการแยก ส่น.เดิมทั้งในเขตชั้นนอกและชั้นใน โดยมีเพียง ส่น.เดียวที่แยกออกไปแล้วถือว่าเป็น ส่น.ในเขตชั้นนอก คือ ส่น.วัดรวก ซึ่งมีพื้นที่ 6.907 ตร.กม. ดังนั้น ส่น.ในเขตชั้นในจึงมีพื้นที่ลดน้อยลงไปอีก กล่าวคือในปี พ.ศ.2522 เหลือพื้นที่ของ ส่น.ในเขตชั้นในเพียง 24.857 ตร.กม. หรือคิดเป็นร้อยละ 5.57 ของ บก.น.รณ. เฉพาะส่วนที่อยู่บนพื้นดิน และประกอบด้วย ส่น.ต่าง ๆ 9 ส่น.ดังนี้คือ ส่น.บางยี่เรือ ตลาดพลู บุปผาราม สำเหร่ บุคคโล ส้มเตี๊ยะเจ้าพระยา บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ และท่าพระ ส่วนที่เหลือ 14 ส่น.เป็น ส่น.ในเขตชั้นนอกมีพื้นที่รวมกัน 421.727 ตร.กม. หรือคิดเป็นร้อยละ 94.43 ของพื้นที่ บก.น.รณ. เฉพาะส่วนที่อยู่บนพื้นดิน โดยประกอบด้วย ส่น.ต่าง ๆ ดังนี้คือ ส่น.บางขุนเทียน ราชวรวิหาร วังครุ ทำข้าม บางมด บางเล่ารง บางพลัด บางยี่ขัน ตลิ่งชัน วัดรวก ภาษีเจริญ หลีกโล่ง หนองแขม และคำลาแดง และเมื่อรวมจำนวนคดีใน ส่น.ทั้ง 2 กลุ่มแล้ว พบว่าในปี 2522 มี ส่น.ในเขตชั้นในจะมียอดคดีรวมทั้งสิ้น 6,692 คดี หรือคิดเป็นร้อยละ 49.32 ของคดีทั้งหมด ส่วนที่เหลืออีก 6,877 คดีหรือร้อยละ 50.68 เป็นยอดรวมของคดีในชั้นนอก

จะเห็นได้ว่าในปี พ.ศ.2522 นี้ยอดรวมของคดีในเขต ส่น.ชั้นนอกมีมากกว่ายอดรวมของคดีในเขตชั้นใน ซึ่งต่างออกไปจากปี 2517 ที่ยอดรวมในเขตชั้นในมากกว่า ปรากฏการณ์ในลักษณะเช่นนี้ต้องมีการพิจารณาโดยใช้เงื่อนไขอื่นเข้ามาพิจารณา เช่น การกำหนดจำนวน ส่น.ในเขตทั้ง 2 สัดส่วนเป็นอย่างไร ในลักษณะเช่นนี้เองถ้าเกิดมีการล้มเลิกให้ เขตชั้นในประกอบด้วย ส่น.เพียงแห่งเดียว ส่วนที่เหลือเป็น ส่น.ในเขตชั้นนอก หรืออาจกำหนดให้ เขตชั้นนอกนั้นมีจำนวนน้อยลงไปอีก เพราะถ้า ส่น.ยังมีจำนวนน้อยจำนวนคดีต้องน้อยตามลงไปด้วย ดังนั้นเพื่อให้การเปรียบเทียบการเกิด

อาชญากรรมในพื้นที่ทั้ง 2 ส่วนอย่างเป็นธรรม การเปรียบเทียบจึงต้องพิจารณาถึงฐานของตัวแปรที่ใช้ในการเปรียบเทียบซึ่งพิจารณาได้ว่าฐานเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบข้อมูลดังกล่าวต้องมีพื้นฐานอันเดียวกัน ในที่นี้ใช้ความหนาแน่นของคดีเป็นตัวเปรียบเทียบทั้งนี้เพราะความหนาแน่นคดีเป็นการพิจารณาจำนวนคดีที่เกิดขึ้นบนหน่วยพื้นที่ในพื้นที่ยี่พื้นที่ 1 ตร.กม. ซึ่งแสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 9 ความหนาแน่นคดีในเขตชั้นในและชั้นนอก พ.ศ. 2517 และ 2522

พื้นที่	พ.ศ. 2517			พ.ศ. 2522		
	พื้นที่ (ตร.กม.)	คดี	คดี/ตร.กม.	พื้นที่ (ตร.กม.)	คดี	คดี/ตร.กม.
เขตชั้นใน	31.764	5,631	117.28	28.857	6,692	269.22
เขตชั้นนอก	414.820	3,262	7.86	421.727	6,877	16.31
รวม	446.584	8,893	19.91	446.584	13,569	30.38

หมายเหตุ ยอดรวมคดีและพื้นที่ไม่รวมกับจำนวนคดีและพื้นที่ของ ส่น.ที่อยู่บนแม่น้ำเจ้าพระยา 4 ส่น.

จากตารางจะเห็นได้ว่าเมื่อเปรียบเทียบโดยใช้อัตราส่วนที่เป็นธรรมในกรณีที่ใช้ความหนาแน่นของคดีมาเป็นตัวเปรียบเทียบจะเห็นว่าใน ส่น.ที่อยู่ในเขตชั้นในจะมีอัตราการเกิดอาชญากรรมเกิดขึ้นสูงกว่าในเขตชั้นนอกและมากกว่าเกือบ 15 เท่าในปี 2517 และเป็น 16 เท่าในปี 2522 และเมื่อเฉลี่ยทั้ง 2 ปีแล้วจะพบว่า อาชญากรรมในเขต ส่น.ชั้นในจะมีความหนาแน่นมากกว่าในเขตชั้นนอกถึง 15 เท่า ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า อาชญากรรมในเขตเมือง ซึ่งหมายถึงในเขตรับผิดชอบของ ส่น.ชั้นในนั้นมีความหนาแน่นในเขตเมือง ซึ่งหมายถึงในเขตรับผิดชอบของ ส่น.ชั้นในนั้นมีความหนาแน่นมากกว่าแถบชานเมือง หรือในพื้นที่ของ ส่น.ในเขตรอบนอกนั่นเอง

แต่อย่างไรก็ตามในที่นี้ได้นำการพิจารณาตามหลักทั่วไปในการเรื่องอาชญากรรม
คือ การนำเรื่องของประชากรเข้ามาเกี่ยวข้องโดยพิจารณาถึงจำนวนคดีต่อประชากร 100,000 คน
ซึ่งแสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 10 คดีต่อจำนวนประชากร 100,000 คน ในเขตชั้นในและชั้นนอก
พ.ศ. 2517 และ 2522

พื้นที่	ปี พ.ศ. 2517			ปี พ.ศ. 2522		
	คดี	ประชากร	คดี/ประชากร 100,000 คน	คดี	ประชากร	คดี/ประชากร 100,000 คน
เขตชั้นนอก	5,631	535,187	1,052.115	6,692	758,807	881.910
เขตชั้นใน	3,262	679,403	480.127	6,877	705,052	975.380
รวม	8,893	1,214,590	732.181	13,569	1,463,859	926.933

หมายเหตุ ยอดรวมคดีและประชากรไม่รวมจำนวนคดีของ ส่น. ในแม่น้ำเจ้าพระยา 4 ส่น.

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าจากตารางคดีต่อประชากรระหว่างเขตชั้นนอกและชั้นในของ
บก.น.ร. นั้นแม้ว่าในปี 2517 คดีต่อประชากร 100,000 คน ในเขตชั้นนอกมีค่าสูงกว่าก็ตาม แต่
ในปี 2522 คดีต่อประชากร 100,000 คน ในพื้นที่ชั้นในกลับสูงกว่า และเชื่อว่าการพิจารณาความ
สัมพันธ์ของคดีกับเขตชั้นนอกและในนี้ น่าจะนำคดีต่อพื้นที่ 1 ตร.กม. และจำนวนประชากร 100,000
คน มาเปรียบเทียบกันเพราะเป็นการใช้ฐานเปรียบเทียบเดียวกัน ซึ่งแสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 11 คัดต่อพื้นที่และประชากร 100,000 คน ปี 2517 และ 2522

พื้นที่	ปี 2517		ปี 2522	
	คดี/พื้นที่	คดี/พื้นที่/ประชากร	คดี/พื้นที่	คดี/พื้นที่/ประชากร
เขตชั้นนอก	7.86	1.468	16.31	2.149
เขตชั้นใน	117.28	17.262	269.22	38.184
รวม	19.91	1.639	446.584	30.507

เมื่อนำความหนาแน่นของคดีมาเปรียบเทียบกับใช้ฐานจากประชากร 100,000 คน ในเขตชั้นนอกและชั้นใน สามารถเห็นความสัมพันธ์ดังกล่าวได้อย่างชัดเจนว่า ในพื้นที่เขตชั้นในนั้นมีอัตราการเกิดคดีต่อพื้นที่และประชากร 100,000 คน สูงกว่าเขตชั้นนอกทั้ง 2 ปี กล่าวคือในปี 2517 และ 2522 อัตราการเกิดคดีของเขตชั้นในนั้นมีสูงกว่าเขตชั้นนอกเป็น 11.76 และ 17.77 เท่าตามลำดับ

จากความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้เองเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า อาชญากรรมในเขตเมืองสูงสูงกว่าในแถบชานเมือง ทั้งนี้เป็นเพราะในเขตเมืองนั้นเป็นเขตที่มีการเคลื่อนไหวทางสังคมมาก เมื่อมีการเคลื่อนไหวทางสังคมมากโอกาสที่เกิดคดีก็มากตามขึ้นไปด้วยนั่นเอง

3. อาชญากรรมแต่ละประเภทมีความสัมพันธ์กับสภาพทางด้านกายภาพแต่ละอย่างไร

ในส่วนนี้จะเป็นการพิจารณาความสัมพันธ์ของอาชญากรรมกับการใช้ที่ดิน 6 ประเภทเท่านั้น สมมุติฐานที่ว่าอาชญากรรมประเภทหนึ่ง ๆ มีลักษณะในตัวของมันเอง ซึ่งอาจเกิดขึ้นโดยล้วนรวมเฉพาะพื้นที่บางแห่งเท่านั้น หรือบางที่อาชญากรรมหรือความผิดประเภทนั้น ๆ เกิดขึ้นกระจายโดยทั่วไปในการใช้ที่ดินทั้ง 6 ประเภท ดังนั้นเพื่อเป็นการหาความสัมพันธ์ดังกล่าว ในที่นี้ได้ใช้วิธีการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของเพียร์สัน เป็นตัวพิจารณาซึ่งอาจกล่าวได้ดังนี้คือ

จากการคำนวณความสัมพันธ์ระหว่างคดีและการใช้ที่ดิน ซึ่งออกมาในรูปของค่า r นั้น พบว่าคดีทั้ง 14 ประเภท ยกเว้น คดีจราจร หรือกล่าวโดยสรุปคือ ความสัมพันธ์ระหว่าง C_1 ถึง C_{13} กับการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะการใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรม หรือ L_2 นั้นมีค่า r อยู่ในลำดับที่สูงกว่าความสัมพันธ์ระหว่างคดีกับการใช้ที่ดินประเภทอื่น ๆ ที่เหลือ เว้นแต่คดีจราจร เท่านั้นที่มีความสัมพันธ์สูงกับการใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่พักอาศัย จากตารางมีค่าความสัมพันธ์ที่มีระดับสูงระหว่างคดีประเภทต่าง ๆ กับการใช้ที่ดินทั้ง 6 แบบดังนี้

ค่า r ของ	L_2C_1	จะมีค่า	0.7092
"	L_2C_2	"	0.7293
"	L_2C_3	"	0.4810
"	L_2C_4	"	0.7589
"	L_2C_5	"	0.6768
"	L_2C_6	"	0.5104
"	L_2C_7	"	0.4971
"	L_2C_8	"	0.4832
"	L_2C_9	"	0.9666
"	L_2C_{10}	"	0.4882
"	L_2C_{11}	"	0.7834
"	L_2C_{12}	"	0.2636
"	L_2C_{13}	"	0.3150

จากค่า r ดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า โดยส่วนรวมแล้วคดีเกิดขึ้นมาก ถ้าหากมีการใช้ที่ดินเป็นการพาณิชย์กรรมมาก เพราะเงื่อนไขที่ว่า ในกรณีค่า r เป็นบวก (+) ตัวแปรทั้ง 2 จะแสดงความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกันนั่นเอง และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดของคดีแต่ละประเภท สามารถแบ่งระดับความสัมพันธ์ของคดีกับการใช้ที่ดินเพื่อเป็นการพาณิชย์กรรมได้ดังนี้คือ

ตารางที่ 12

ค่า r แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ กับ

อายุกรรม ปี พ.ศ. 2522

อายุกรรม (C)	การใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ (L)					
	พักอาศัย L_1	พาณิชย์กรรม L_2	อุตสาหกรรม L_3	สถานที่ราชการ L_4	สถานศึกษา L_5	ที่ว่าง L_6
ฆ่าคนตาย C_1	0.5043	0.7092	0.5512	0.1732	0.3867	0.3182
ประทุษร้าย C_2	0.5259	0.7293	0.3037	0.2112	0.3023	-0.2119
ข่มขืน C_3	0.4676	0.4810	0.1233	0.1810	0.2767	-0.0193
ลักทรัพย์รุนแรง C_4	0.3763	0.7589	0.2872	0.2901	0.2496	-0.1139
ลักทรัพย์ทั่วไป C_5	0.4549	0.6768	0.2590	0.3862	-0.2713	-0.1830
ลักทรัพย์ C_6	0.3778	0.5104	0.1515	0.4309	0.1311	-0.2383
ลักทรัพย์ยานยนต์ C_7	0.1674	0.4971	0.0657	0.2894	0.1796	-0.1731
ทรัพย์ C_8	0.4611	0.4832	0.0571	0.4014	0.2141	-0.2280
เพลิงไหม้ C_9	0.5803	0.9666	0.8627	0.1499	0.4525	-0.2456
ยาเสพติด C_{10}	0.0602	0.4862	-0.0453	0.4649	0.1185	-0.3034
การพนัน C_{11}	0.5004	0.7834	0.7834	0.3602	0.2892	-0.2644
ค้าประเวณี C_{12}	-0.0691	0.2636	-0.1137	0.0592	0.0320	-0.1274
เขียด C_{13}	0.1578	0.3815	-0.1162	0.0452	0.1094	-0.3488
จราจร C_{14}	0.2661	0.2319	-0.0050	0.1325	0.0632	-0.1412

ที่มา จากการคำนวณโดยวิธี PEARSON PRODUCT-MOMENT CORRELATION COEFFICIENT

กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่มีค่าความสัมพันธ์อย่างสูง และไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งในที่นี้ถือว่าค่า r ที่มากกว่า 0.7000 เป็นกลุ่มที่แสดงความสัมพันธ์ถึงการแปรตามกันอย่างเห็นได้ชัดเจน ซึ่งได้แก่ค่า r ของการใช้ที่ดินเพื่อเป็นการพาณิชย์กรรมกับคดีฆ่าคนตาย ทาร้ายร่างกาย สักทรัพย์รุนแรง เพลิงไหม้ และการพนัน คดีทั้ง 5 ประเภทดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันอย่างสูงกับการใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรม หรือกล่าวโดยสรุปว่า ถ้าพื้นที่ใดมีการค้ามาก คดีทั้ง 5 ประเภทดังกล่าวข้างต้นก็มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นมากโดยเฉพาะอย่างยิ่ง คดีเกี่ยวกับเพลิงไหม้ในที่นี้มีค่า r ถึง 0.9666 ซึ่งเชื่อกันว่า โอกาสที่จะเกิดคดีประเภทนี้ในพื้นที่ที่มีการใช้ที่ดินแบบอื่น ๆ มีน้อยกว่าในพื้นที่ที่เป็นเขตพาณิชย์กรรมอย่างแน่นอน

กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มของค่า r ที่มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน เช่นเดียวกับกลุ่มแรก แต่เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มแรกแล้วยังมีความสัมพันธ์ของคดีกับการใช้ที่ดินเพื่อเป็นย่านพาณิชย์กรรมน้อยกว่ากลุ่มแรกนั่นเอง ซึ่งในกลุ่มนี้มีค่า r อยู่ระหว่าง 0.4000-0.7000 ความสัมพันธ์ในระดับนี้ได้แก่ ความสัมพันธ์ของการใช้ที่ดินเพื่อเป็นย่านการค้ากับคดีข่มขืนอนาจาร สักทรัพย์ทั่วไป สักรถยนต์ สักรถจักรยานยนต์ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ และนอกจากที่กล่าวมาแล้ว คือ ยาเสพติด ซึ่งในกลุ่มนี้ได้แสดงถึงเงื่อนไขที่ว่า ถ้ามีการใช้ที่ดินเพื่อเป็นย่านการค้ามากขึ้น คดีดังกล่าวก็มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นแต่ยังมีโอกาสเกิดน้อยกว่าคดีในกลุ่มแรกนั่นเอง

กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มที่แสดงความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน เช่นกันแต่ความสัมพันธ์ดังกล่าวยังอยู่ในระดับต่ำมากคือ อยู่ระหว่าง 0.2500-0.4000 ซึ่งได้แก่ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรม กับคดีการค้าประเวณี และเข็ค แต่เชื่อได้ว่าถ้าการใช้ที่ดินเพื่อการนี้เพิ่มขึ้น คดีดังกล่าวก็อาจเพิ่มขึ้นแต่อาจอยู่ในระดับต่ำกว่ากลุ่ม 1 และ 2

แต่อย่างไรก็ตาม ถ้าหากจะพิจารณาถึงค่า r ที่มีค่ารองลงมาของการใช้ที่ดินประเภทอื่น ๆ อีก 5 ประเภทกับคดีทั้ง 14 ประเภท แล้วพบว่าส่วนใหญ่ค่า r ที่อยู่ในอันดับรองเป็นค่าความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่พักอาศัยกับคดีทุกประเภทซึ่งหมายถึงค่า r ของ C_1-C_{14} กับ L_1 นั่นเอง เว้นแต่ค่า r ของย่านพักอาศัยกับคดีจราจรหรือหมายถึงค่า r ของ $L_1 C_{14}$ ที่มีค่า r สูงกว่าค่า r ของ L ประเภทอื่น ๆ และพิจารณาต่อไปได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างย่าน

อุตสาหกรรม กับคดีฆ่าคนตาย และเพลิงไหม้ (L_3C_1 และ L_3C_9) ก็มีค่า r อยู่ในลำดับสูงเช่นกัน กล่าวคือค่า r ของ L_3C_1 และ L_3C_9 นั้นมีค่าเป็น 0.7092 และ 0.8627 ซึ่งหมายถึง ถ้ามีการใช้ที่ดินเพื่อเป็นย่านอุตสาหกรรมมาก คดีฆ่าคนตายและเพลิงไหม้ก็เพิ่มมากขึ้นด้วยในลักษณะเดียวกันกับการเพิ่มของการใช้ที่ดินเพื่อเป็นย่านพาณิชย์กรรมนั่นเอง แต่มีคดีเพียงบางประเภทเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์ในลำดับสูง เช่นนี้

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างคดีกับการใช้ที่ดินนั้น เมื่อก้าวโดยส่วนรวมแล้ว พบว่าคดีเกือบทุกประเภทมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับการใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรม ทั้งนี้จากลักษณะของพื้นที่ที่มีการใช้ที่ดินเพื่อเป็นการค้า ประกอบธุรกิจนั้น ส่วนมากมักเป็นอาคารในรูปแบบของตึกแถวตามแนวถนนทั้ง 2 ฟาก บริเวณหลังอาคารดังกล่าวมักมีบ้านที่รวมกันอยู่อย่างหนาแน่น มีลิ้นชักหลังตึกแถวต่าง ๆ หรือมีตรอก ซอย เล็ก ๆ เชื่อมติดต่อกันโดยขาดระเบียบ ตลอดจนก่อให้เกิดที่ร่นสับตามอาคาร ลานที่ต่าง ๆ นอกจากนี้ในพื้นที่ดังกล่าวยังประกอบไปด้วยการเคลื่อนไหวของประชากรที่เข้าไปทำงาน ติดต่อธุรกิจต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก

สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ในพื้นที่เหล่านี้มักจะมีสถานบริการบ้านปน กึ่ง เรียงมัยอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ปะปนอยู่ในพื้นที่เหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นไนท์คลับ อาบอบนวด ซ่องโล่ เณสี หรือสถานบริการอื่น ๆ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ต่างก็เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมได้ส่วนหนึ่ง และเป็นส่วนที่สำคัญและ เชื้อแค้นได้ว่าสถานปน กึ่ง เรียงมัยเหล่านี้ส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดจะต้องอยู่ร่วมกับย่านพาณิชย์กรรม ของพื้นที่ของเมืองมากกว่าที่จะไปเกิดขึ้นในส่วนอื่น ๆ ตลอดจนในย่านการค้าเหล่านี้มักจะเป็นที่ตั้งของสถาบันการเงินในรูปแบบของธนาคาร บริษัทเงินทุน เปิดให้บริการมากกว่าในย่านอื่น ๆ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งเปรียบเสมือนสิ่งทีล่อใจคนร้ายในการประกอบอาชญากรรมแทบทั้งสิ้น ดังจะเห็นได้จาก การประกอบอาชญากรรมในรูปแบบใหม่ ๆ เช่น ใช้รถมอเตอร์ไซด์ วิ่งราวทรัพย์ ใช้อาวุธปืนสงครามในการปล้นฆ่า การประกอบอาชญากรรมโดยรวมกันเป็นแก๊งค์ ตลอดจนการใช้อุบายต่าง ๆ หลอกลวง เพื่อเอาทรัพย์ในรูปแบบที่ต่างกันออกไป

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า อาชญากรรมทุกประเภทมีโอกาสเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็น ความผิดที่เกี่ยวกับ ชีวิต ทรัพย์สิน หรืออื่น ๆ ทั้งรุนแรง ชอนเร้น และปิดบังอำพราง จากค่า r

ที่ได้สามารถเป็นสิ่งยืนยันค่ากล่าวนี้ได้เป็นอย่างดีว่า การเกิดคดีนั้นไม่จำเป็นว่าคดีประเภทนี้จะต้องเกิดขึ้นในพื้นที่ใดเท่านั้น จะเกิดขึ้นในพื้นที่อื่นไม่ได้ หรืออาจเกิดในพื้นที่อื่นได้แต่ก็เป็นเพียงจำนวนน้อยเท่านั้น แต่คดีทุกประเภทมีโอกาสเกิดบนทุกพื้นที่หรือทุกรูปแบบของการใช้ที่ดินได้เพียงแต่ว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่ากันเท่าใดนั่นเอง

อย่างไรก็ตาม จากตารางหาค่าความสัมพันธ์ข้างต้นจะเห็นได้ว่า การใช้ที่ดินที่เป็นการพาณิชย์กรรมหรือการใช้ที่ดินแบบ L_2 นั้น มีความสัมพันธ์กับคดีทุกประเภทสูงสุด เว้นแต่คดีจราจรเท่านั้น หรือจะกล่าวได้ง่าย ๆ ว่า L_2 เป็นตัวที่เด่นที่สุดในการเฝ้าอำนวยความสะดวกก่อให้เกิดอาชญากรรม แม้ว่าอาชญากรรมบางประเภทจะมีความสัมพันธ์กับ L_1 และ L_3 อยู่ในลำดับสูงก็ตาม แต่ก็อาจถือได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างคดีทั้ง 14 ประเภทกับ L_1 และ L_3 นั้นอยู่ในลำดับรองลงไป เมื่อเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์ของคดีทั้ง 14 ประเภทกับ L_2 โดยใช้ค่า r เป็นหลัก

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า L_2 เป็นตัวที่มีความสัมพันธ์กับคดีสูงสุดโดยมี L_1 และ L_3 รองลงมา ส่วนการใช้ที่ดินเพื่อเป็นสถานที่ราชการและกิจการสาธารณูปโภคหรือ L_4 กับการใช้ที่ดินเพื่อเป็นสถานศึกษาและคำสนับถุนาน หรือ L_5 นั้นถือได้ว่าทั้ง L_4 และ L_5 เป็นตัวกระจายอยู่โดยทั่วไปในพื้นที่และกล่าวได้ว่า L_4 และ L_5 นั้นไม่มีผลต่อการเกิดอาชญากรรมทั้ง 14 ประเภทมากนัก เพราะพิจารณาจากค่า r ที่ได้ระหว่าง L_4 กับ C1-14 และ ระหว่าง L_5 กับ C1-14 ไม่มีค่า r ตัวใดที่แสดงความสัมพันธ์ในลำดับสูงได้ และในทางกลับกันก็ไม่มีค่า r ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามแต่อย่างใด

สิ่งที่น่ามาพิจารณาในที่นี้อีกประการหนึ่งคือค่า r ของการใช้ที่ดินที่ยังเป็นที่ว่าง ทุ่งนา ล้วน เป็นต้น หรือหมายถึง L_6 กับคดีทั้ง 14 ประเภท พบว่ามีค่าของ $L_6 C_1$ เพียงค่าเดียวที่มีค่าเป็นบวก คือ 0.3182 นอกจากนั้นค่า r ที่ออกมาเป็นลบทั้งสิ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ถ้ามีการใช้ที่ดินแบบ L_6 มาก คดีจะน้อยลง แต่ถ้า L_6 ลดน้อยลง จำนวนคดีจะมากขึ้น จากความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้เอง อาจกล่าวได้ว่าในพื้นที่ที่เป็นการใช้ที่ดินแบบ L_6 นั้น โอกาสที่จะเกิดคดีต่าง ๆ มีน้อยมาก อย่างเช่นกรณีความผิดฐานข่มขืนนั้น โดยความรู้สึกทั่วไปจะเห็นได้ว่า การที่จะข่มขืนนั้นน่าจะเป็นทางเปลี่ยว เป็นเรือกสวนไร่นา ท้องร่อง เหล่านี้เป็นสภาพโดยทั่วไปของพื้นที่แบบ L_6

แต่เมื่อพิจารณาค่า r พบว่าค่า r ของ L_6C_3 นั้นมีค่าเป็น -0.0193 ซึ่งนอกจากไม่มีความสัมพันธ์กันแล้วยังมีลักษณะผกผันกันอีกด้วย แต่การที่มีค่า r เกิดขึ้นโดยเฉพาะย่านฝั่งธนบุรีนั้นอาจเป็นเพราะการกระจายข่าวโดยสื่อมวลชนหรืออาจเป็นค่าเล่าสื่อต่อ ๆ กันไปก็อาจเป็นไปได้ ทำให้เกิดภาพพจน์โดยทั่วไปของคดีข่มขืนว่าจะต้องมืองค์ประกอบหรือปัจจัยในรูปแบบของการใช้ที่ดินแบบ L_6 ดังกล่าวข้างต้น

เมื่อกลับมาพิจารณาค่า r จาก L_2C_3 และ L_1C_3 พบว่ามีค่าถึง 0.4810 และ 0.4676 ตามลำดับ ก็พอเป็นสิ่งที่ยืนยันได้ว่า คดีข่มขืนและอนาจารหรือ C_3 นี้มีความสัมพันธ์อย่างสูงกับ L_2 และ L_1 มากกว่า L_6 และเมื่อพิจารณาคดีฆ่าคนตาย C_1 กับการใช้ที่ดินหรือ L_1-6 พบว่าค่า r ทุกตัวมีค่าเป็นบวก ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าโดยส่วนรวมแล้วคดีฆ่าคนตายมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ที่มีการใช้ที่ดินทุกประเภทเช่นเดียวกัน แต่เมื่อพิจารณาถึงค่า r พบว่าค่า r ของ L_2C_1 มีค่าสูงสุดคือ 0.7092 ในขณะที่รองลงมาได้แก่ค่า r ของ $L_3C_1, L_1C_1, L_5C_1, L_6C_1$ และ L_4C_1 คือมีค่า r เป็น $0.5512, 0.5043, 0.3867, 0.3182$ และ 0.1732 ตามลำดับ ความสัมพันธ์ของคดีฆ่าคนตายกับการใช้ที่ดินเพื่อเป็นย่านการค้าจึงมีค่าสูงสุด เพื่อเปรียบเทียบระหว่างการใช้ที่ดินต่างประเภทกัน และในทำนองเดียวกันกับคดีอื่น ๆ ต่างก็มีค่า r เป็นบวกเกือบทั้งหมดเว้นแต่ค่า r ของ $L_3C_{10}, L_3C_{12}, L_3C_{13}$ และ L_3C_{14} ซึ่งมีค่าเป็นลบ

ลักษณะเช่นนี้เป็นเครื่องชี้บ่งให้เห็นได้ว่าคดีประเภทต่าง ๆ นั้นต่างก็มีความสัมพันธ์กับการใช้ที่ดินแต่ละประเภทไป แต่เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเฉพาะการใช้ที่ดินทั้ง 5 ประเภทแล้ว เห็นได้ว่าคดีทุกประเภทมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับการใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรมเท่านั้น เว้นแต่คดีจราจร ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับย่านพักอาศัย หรือกล่าวได้ว่าคดีเกือบทุกประเภทมีโอกาสเกิดในย่านพาณิชย์กรรม มากกว่าพื้นที่อื่น ๆ นั่นเอง แม้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ที่ดินประเภทอื่น ๆ กับคดีมีค่าเป็นบวกก็ตาม ซึ่งหมายถึงคดีต่าง ๆ ก็มีโอกาสเกิดบนการใช้ที่ดินแบบอื่น ๆ เพียงแต่ระดับของความสัมพันธ์นั้นยังน้อยกว่าที่เกิดบนย่านการค้าเท่านั้นเอง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าความแตกต่างของการใช้ที่ดินทั้ง 6 ประเภทดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ไม่มีผลต่อการเกิดคดีในแต่ละประเภทแต่อย่างใดเลย ทั้งนี้เพราะคดี 13 ประเภทใน 14 ประเภทมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับการใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรมเท่านั้น ซึ่งถ้าการแบ่งประเภทของการใช้

ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรม เท่านั้น ซึ่งถ้าการแบ่งประเภทของการใช้ที่ดินมีผลต่อการเกิดคติประเภทต่าง ๆ จริง คติบางประเภทจะต้องมีความสัมพันธ์กับการใช้ที่ดินประเภทอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ย่านการค้า ออกไปบ้างเช่นค่า r ของ L_1C_1 จะสูงกว่า L_2C_1 จะสูงกว่า L_3C_1 หรือค่า r ของ L_3C_2 จะสูงกว่า L_2C_2 ดังนี้ เป็นต้น แต่จากการคำนวณค่า r ของ L_2 กับ C_{1-13} นั้นพบว่ามีความสูงที่สุดทั้งสิ้น จึงกล่าวได้ว่าอาชญากรรมแต่ละประเภทไม่ได้มีความสัมพันธ์กับสภาพทางด้านกายภาพแต่ละอย่างไร เพราะแม้ว่าสภาพทางด้านกายภาพจะแตกต่างกันออกไปก็ตาม ประเภทของคติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นก็ไม่ได้กระจายออกไปตามความแตกต่างของสภาพทางด้านกายภาพ แต่กลับกระจุกตัวอยู่ในพื้นที่ที่เป็นย่านพาณิชย์กรรมเท่านั้น สมมุติฐานที่ว่าอาชญากรรมแต่ละประเภทมีความสัมพันธ์กับสภาพทางด้านกายภาพแต่ละอย่างไรจึงไม่เป็นความจริงแต่อย่างใด

4. พื้นที่ที่มีสภาพทางด้านกายภาพแตกต่างกันออกไป ประเภทของอาชญากรรมก็ย่อมแตกต่างกันไปด้วย

ในการพิสูจน์สมมุติฐานข้อนี้ถือว่าพื้นที่ที่มีสภาพทางด้านกายภาพต่างกันหมายถึง การใช้ที่ดินที่เป็นการใช้ที่ดินหลักในแต่ละ ล่น. หรือในกลุ่ม ล่น. ที่มีการใช้ที่ดินแบบใดแบบหนึ่งที่เหมือนกันนั้นจะมีประเภทของอาชญากรรมเหมือนกันด้วย และแตกต่างกันในกรณี ล่น. แต่ละแห่งมีสภาพทางด้านกายภาพหรือการใช้ที่ดินแตกต่างกัน ดังนั้นในล่น. นี้เป็นการนำข้อมูล 2 ส่วนมาพิจารณาร่วมกันคือ เรื่องการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ กับคติทั้ง 14 ประเภทในแต่ละ ล่น. มาพิจารณา แต่ก่อนที่จะพิจารณาความสัมพันธ์ดังกล่าวจะแยกพิจารณาเรื่องการใช้ที่ดินหลักในแต่ละ ล่น. โดยใช้วิธีการต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. วิธีการของ Nelson's ในเรื่อง "A Service Classification of American Cities (870 Cities)"

2. หลักของสัดส่วนและร้อยละของการใช้ที่ดินในแต่ละประเภทของทุก ๆ ล่น.
3. หลักการของการเปรียบเทียบสัดส่วนของร้อยละการใช้ที่ดินซึ่งแบ่งออกเป็น

- 3.1 ใช้จำนวนร้อยละของการใช้ที่ดินทั้ง 6 ประเภทในแต่ละ ล่น. เป็นตัวแบ่งกลุ่ม โดยให้ค่าการใช้ที่ดินที่มากกว่าร้อยละ 75 เป็นตัวกำหนดซึ่งหมายถึงว่า ล่น. ใดที่มีการใช้ที่ดินประเภทนั้น ๆ เกินร้อยละ 75 ขึ้นไป หรืออยู่ในลักษณะร้อยละ ± 5 ถือว่า ล่น. นั้นมีการใช้ที่ดินแบบนั้นไป

ตารางที่ 13 แสดงการโยกที่ดินหลัก 6 ประเภทระดับ ส่น. พ.ศ.2522

ลำดับ	สถานีตำรวจนครบาล	ที่อยู่อาศัย	พาณิชย์กรรม	อุตสาหกรรม	สถานที่ราชการ	ศาสนา ศึกษา	ที่ว่าง
1	บางยี่เรือ	0.837	0.296	-	0.046	0.302	0.618
2	ตลาดพลู	0.705	-	0.102	-	0.078	0.938
3	บุปผาราม	1.098	0.418	0.021	0.019	0.212	0.541
4	สำเหร่	2.673	0.360	0.211	0.051	0.152	0.201
5	บุคคโล	2.254	0.364	0.299	0.112	0.129	0.672
6	สมเด็จพระเจ้าพระยา	0.936	0.122	0.155	0.117	0.108	0.157
7	บางขุนเทียน	4.111	0.321	0.391	0.100	0.335	28.539
8	ราษฎร์บูรณะ	4.947	0.847	2.068	0.062	0.591	13.456
9	ทุ่งครุ	0.919	0.063	0.007	-	0.089	16.896
10	ท่าข้าม	0.523	0.073	0.210	0.393	0.069	136.743
11	บางมด	0.136	0.146	0.287	0.486	0.032	7.967
12	บางกอกน้อย	1.315	0.256	0.016	0.945	0.081	0.832
13	บางกอกใหญ่	2.794	0.367	0.083	0.138	0.360	0.001
14	ท่าพระ	1.920	0.241	0.065	0.007	0.132	-
15	บางเสาธง	2.218	0.043	0.180	0.005	0.474	20.502
16	บางพลัด	3.556	0.339	-	0.011	0.324	1.846
17	บางยี่ขัน	2.919	0.268	0.022	0.134	0.163	0.703
18	ตลิ่งชัน	1.581	0.122	0.033	-	0.118	47.546
19	วัดรวก	3.358	0.218	0.035	0.061	0.091	3.144
20	ภาษีเจริญ	2.980	0.409	0.550	0.042	0.362	4.568
21	หลักสอง	8.153	0.389	0.980	0.020	0.150	27.162
22	หนองแขม	5.863	0.139	0.824	0.081	0.164	33.604
23	ศาลาแดง	0.288	-	0.025	0.005	-	23.948
รวม	ส่น. บนพื้นดิน	56.084	5.801	6.564	2.835	4.516	370.781

- 3.2 กรณีที่ ส่น.ใดไม่มีค่าของการใช้ที่ดินเกินร้อยละ 75 แต่มีการใช้ที่ดินบางประเภทอยู่ระหว่างร้อยละ 50-75 ให้หาค่าของการใช้ที่ดินที่อยู่ในลำดับรองลงมาแต่ต้องอยู่ในระหว่างร้อยละ 20-25 มารวมกัน ในกรณีเช่นนี้ ส่น.ดังกล่าวจะมีลักษณะเป็นการใช้ที่ดินแบบผสม 2 ประเภทเข้าด้วยกัน ทั้งนี้ เพราะถ้าการใช้ที่ดินแบบอื่น ๆ มีน้อยกว่าร้อยละ 25 แล้วอาจทำให้เกิดความเปียงเบนในการวิเคราะห์เนื่องจากการใช้ที่ดินประเภทนั้นไม่เด่นพอที่จะเปรียบเทียบกันได้
- 3.3 ในกรณีที่มีการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ มีค่าน้อยกว่าร้อยละ 50 ให้ใช้ค่าน้อยกว่าร้อยละ 25 มารวมกัน ซึ่งอาจต้องใช้ค่าของการใช้ที่ดินอีก 2 ประเภทรวมกัน ในลักษณะเช่นนี้ทำให้ ส่น.ดังกล่าวเป็น ส่น.ที่มีการใช้ที่ดินแบบผสมของการใช้ที่ดินเป็น 3 ประเภทรวมกัน

4. ใช้การสำรวจโดยทั่ว ๆ ไป จากสภาพที่เป็นจริง

จากหลักเกณฑ์และเหตุผลดังกล่าวสามารถแสดงให้เห็นได้ว่าการเปรียบเทียบ ส่น. ใดว่าจะมีลักษณะการใช้ที่ดินหลักเป็นแบบใดนั้นใช้เงื่อนไขจากจำนวนร้อยละของการใช้ที่ดินมาเปรียบเทียบกัน และจากการสำรวจอาจทำให้เชื่อได้ว่า พื้นที่เหล่านั้นแสดงลักษณะหรือบทบาทของตัวมันเองได้อย่างแท้จริง เช่น ส่น.ใดมีการใช้ที่ดินเป็นที่ว่าง ทุ่งนา ล้วนผัก โดยส่วนรวม บทบาทที่แสดงออกมา ก็จะแตกต่างกันไปจาก ส่น.ที่มีพื้นที่แบบที่อยู่อาศัย พาณิชยกรรม หรือแบบผสม ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสภาพทางด้านกายภาพที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ของ ส่น.แต่ละแห่งไป จากการศึกษาพบว่าสามารถแบ่งกลุ่มของ ส่น.ในเขต บก.น.รน. ตามประเภทของการใช้ที่ดินในปี 2522 ได้เป็น 5 กลุ่มดังนี้คือ (ดูตารางที่ 14 ประกอบ)

1. กลุ่ม ส่น.ที่เป็นที่พักอาศัย

ในส่วนแรกนี้พบว่ามีเพียง 3 ส่น.เท่านั้นที่มีการใช้ที่ดินเพื่อการพักอาศัยอย่างแท้จริง ส่น.ดังกล่าวได้แก่ ส่น.ท่าพระ สำเหร่ และบางกอกใหญ่ โดยมีพื้นที่ของการใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่พักอาศัยเป็นร้อยละ 81.18, 73.28 และ 71.65 ตามลำดับ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีพื้นที่การใช้ที่ดิน

ตารางที่ 14 การใช้ที่ดิน 6 ประเภท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ในแต่ละ ส่น. พ.ศ. 2522

	ส่น. /พท.	พักอาศัย ร้อยละ	พาณิชยกรรม ร้อยละ	อุตสาหกรรม ร้อยละ	สถานที่ ราชการ ร้อยละ	คำสนสถาน สถานศึกษา ร้อยละ	เกษตรกรรม ที่ว่าง ร้อยละ
1.	บางยี่เรือ	0.837	0.296	-	0.046	0.302	0.618
	2.099	39.88	14.10	-	2.19	14.39	29.44
2.	ตลาดพลู	0.705	-	0.102	-	0.078	0.938
	1.823	38.68	-	5.59	-	4.28	51.45
3.	บุปผาราม	1.098	0.418	0.021	0.019	0.212	0.541
	2.309	47.55	18.10	0.91	0.82	9.19	23.43
4.	สำเหร่	2.673	0.360	0.211	0.051	0.152	0.201
	3.648	73.28	9.87	5.78	1.40	4.16	5.51
5.	บุคคโล	2.254	0.364	0.299	0.112	0.129	0.672
	3.830	58.85	9.50	7.81	2.93	3.36	17.55
6.	สมเด็จพระเจ้าพระยา	0.936	0.122	0.155	0.117	0.108	0.157
	1.595	58.68	7.65	9.72	7.33	6.78	9.84
7.	บางขุนเทียน	4.111	0.321	0.391	0.100	0.335	28.539
	33.797	12.17	0.95	1.15	0.30	0.99	84.44
8.	ราษฎร์บูรณะ	4.947	0.847	2.068	0.062	0.591	13.456
	21.971	22.52	3.86	9.41	0.28	2.69	61.24
9.	ทุ่งครุ	0.919	0.063	0.007	-	0.089	16.896
	17.974	5.11	0.35	0.04	-	0.50	94.00
10.	ท่าข้าม	0.523	0.073	0.210	0.393	0.069	136.743
	138.011	0.38	0.05	0.16	0.28	0.05	99.08
11.	บางมด	0.136	0.146	0.287	0.486	0.032	7.967
	9.054	1.50	1.61	3.17	5.37	0.36	87.99

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ล้น./พท.	พักอาศัย ร้อยละ	พาณิชย์กรรม ร้อยละ	อุตสาหกรรม ร้อยละ	สถานที่ ราชการ ร้อยละ	ค่าล้นสถานที่ สถานศึกษา ร้อยละ	เกษตรกรรม ที่ว่าง ร้อยละ
12. ปากคลองสำหม 6.140	- -	- -	- -	- -	- -	6.104 100.00
13. บางคอแหลม 1.060	- -	- -	- -	- -	- -	1.060 100.00
14. บวรมงคล 1.265	- -	- -	- -	- -	- -	1.265 100.00
15. บางโพ 2.103	- -	- -	- -	- -	- -	2.103 100.00
16. บางกอกน้อย 3.445	1.315 38.17	0.256 7.43	0.016 0.46	0.945 27.44	0.081 2.35	0.832 24.15
17. บางกอกใหญ่ 3.743	2.794 74.65	0.367 9.80	0.083 2.22	0.138 3.68	0.360 9.62	0.001 0.03
18. ท่าพระ 2.365	1.920 81.18	0.241 10.19	0.065 2.75	0.007 0.29	0.132 5.59	- -
19. บางเล่ารง 23.422	2.218 9.47	0.043 0.19	0.180 0.76	0.005 0.02	0.474 2.03	20.502 87.53
20. บางพลัด 6.076	3.556 58.53	0.339 5.58	- -	0.011 0.18	0.324 5.33	1.846 30.38
21. บางยี่ขัน 4.409	2.919 66.20	0.268 6.08	0.022 0.50	0.134 3.04	0.163 3.70	0.903 20.48
22. ดลิ่งชัน 49.400	1.581 3.20	0.122 0.25	0.033 0.07	- -	0.118 0.23	47.546 96.25

ตารางที่ 14 (ต่อ)

สน./พท.	พักอาศัย ร้อยละ	พาณิชยกรรม ร้อยละ	อุตสาหกรรม ร้อยละ	สถานที่ ราชการ ร้อยละ	ค่าสนสถานที่ สถานศึกษา ร้อยละ	เกษตรกรรม ที่ว่าง ร้อยละ
23. วัดรวก	3.358	0.218	0.035	0.061	0.091	3.144
6.907	48.61	3.16	0.51	0.88	1.32	45.52
24. ภาษีเจริญ	2.980	0.409	0.550	0.042	0.362	4.568
8.911	33.44	4.59	6.18	0.47	4.06	51.62
25. หลักสี่	8.153	0.389	0.980	0.020	0.150	27.162
36.854	22.12	1.06	2.66	0.05	0.40	73.71
26. หนองแขม	5.863	0.139	0.824	0.081	0.164	33.604
40.675	14.41	0.34	2.03	0.20	0.40	82.62
27. ศาลาแดง	0.288	-	0.025	0.005	-	23.948
24.266	1.19	-	0.10	0.02	-	98.69
บก.น.รณ.	56.084	5.801	6.564	2.835	4.516	370.784
446.584	12.35	1.30	1.47	0.63	1.01	83.24

หมายเหตุ ค่าร้อยละของการใช้ที่ดินในแต่ละ สน.

ที่มา กองผังเมืองรวม สำนักผังเมือง

ประเภทดังกล่าวมากกว่าร้อยละ 75 หรือน้อยกว่าร้อยละ 75 เพียงเล็กน้อย จึงถือว่า ส่น. ทั้ง 3 เป็นย่านพักอาศัยของผังรณบุรีอย่างแท้จริง

แต่ ส่น. ที่ควรนำมาพิจารณาในที่นี้ได้แก่ ส่น. บุคคโล และส้มเต็ลเจ้าพระยา ซึ่งมีพื้นที่พักอาศัยเพียงร้อยละ 58.35 และ 58.68 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่าร้อยละ 75 แต่เมื่อพิจารณาการใช้ที่ดินประเภทอื่น ๆ ประกอบแล้ว พบว่าใน ส่น. บุคคโล และส้มเต็ลเจ้าพระยานั้น การใช้ที่ดินประเภทอื่น ๆ มีค่าน้อยกว่าร้อยละ 25 ทั้งสิ้น ซึ่งหมายถึงว่าพื้นที่ที่เหลือของการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ นั้นกระจายอยู่ในการใช้ที่ดินแต่ละอย่างไป ในสัดส่วนที่มีค่าใกล้เคียงกัน ค่าที่สูงสุดคือส่วนที่เป็นที่ว่าง ซึ่งมีเพียงร้อยละ 17.55 และ 9.84 ตามลำดับ ใน ส่น. ทั้งสอง ลักษณะดังกล่าวนี้เอง ถ้าหากนำค่าเหล่านี้ไปรวมกันก็จะทำให้ค่าของการใช้ที่ดินเกือบถึงหรือมากกว่าร้อยละ 75 ก็ตาม คือ ส่น. บุคคโลจะเพิ่มเป็นร้อยละ 76.40 ก็ไม่สามารถทำให้ ส่น. ดังกล่าวมีการใช้ที่ดินแบบผสมขึ้นมาได้ทั้งนี้เพราะค่าที่เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 17.55 หรือเพียง 1 ใน 3 นั้นถือไม่ได้ว่าเป็นตัวเด่นชัดพอที่จะลดความสำคัญของการใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยใน ส่น. บุคคโลได้ และเช่นเดียวกันกับ ใน ส่น. ส้มเต็ลเจ้าพระยา ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์ของการใช้ที่ดินในลำดับรองเป็นลักษณะของที่ว่าง คือร้อยละ 9.84 ก็ยังไม่สามารถลดความเด่นของการใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยได้ ดังนั้น ส่น. ดังกล่าวจึงมีการใช้ที่ดินหลักเป็นที่อยู่อาศัยเพียงอย่างเดียว ส่น. ในกลุ่มนี้จึงประกอบด้วย 5 ส่น. คือ ส่น. ท่าพระสำราญ บางกอกใหญ่ บุคคโล และส้มเต็ลเจ้าพระยา

2. กลุ่ม ส่น. ที่มีการใช้ที่ดินแบบผสมซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่มย่อยคือ

2.1 กลุ่ม ส่น. ที่มีการใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและที่ว่าง

ในกลุ่มนี้ประกอบด้วย ส่น. ต่าง ๆ 6 ส่น. คือ ส่น. ราชบุรีบูรณะ บางพลัด บางยี่ขัน วัดรวก และภาษีเจริญ ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่า ส่น. ทั้ง 6 แห่งนี้เป็นการใช้ที่ดินแบบผสมจริง ๆ ทั้งนี้เพราะจากการสำรวจและพิจารณาจากค่าร้อยละของการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ แล้วพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ของการใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและในส่วนที่เป็นที่ว่างนั้นมีสัดส่วนที่จะสามารถลดความสำคัญของอีกประเภทหนึ่งได้ซึ่งสามารถแยกให้เห็นดังนี้คือ

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบพื้นที่พักอาศัยและที่ว่าง พ.ศ. 2522

ลำดับ	ล้น.	ร้อยละของการใช้ที่ดิน			สัดส่วนการใช้ที่ดิน	
		ที่พักอาศัย	ที่ว่าง	รวม	ที่พักอาศัย	ที่ว่าง
1	ตลาดพลู	38.68	51.45	90.13	1.00	0.75
2	ราชบุรีบูรณะ	22.52	61.24	83.76	1.00	2.72
3	บางพลัด	58.53	30.38	88.91	1.00	0.52
4	บางยี่ขัน	66.20	20.48	86.68	1.00	0.31
5	วัดรวก	48.61	45.52	94.13	1.00	0.94
6	ภาษีเจริญ	33.44	51.62	85.06	1.00	1.54

จากตารางได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ของการใช้ที่ดินทั้ง 2 ประเภทได้เป็นอย่างดี กล่าวคือ ในกลุ่มของ ล้น.ตลาดพลู บางพลัด วัดรวก และภาษีเจริญ นั้น ค่าร้อยละของการใช้ที่ดินแต่ละประเภทสามารถที่จะเป็นตัววัดความสำคัญของมันและกันได้ เช่น ล้น.วัดรวก ซึ่งสามารถเทียบสัดส่วนได้คือ 1:0.94 หรือ ล้น.ตลาดพลู มีค่าเป็น 1:0.75 ดังนั้น เป็นต้น ล้น.บางพลัด และภาษีเจริญ นั้นมีค่าเป็น 1:0.52 และ 1:1.54 ที่พอกล่าวได้ว่าการใช้ที่ดินใน ล้น.ดังกล่าวเป็นแบบผสมระหว่างการใช้ที่ดินเพื่อพักอาศัยกับส่วนที่เป็นที่ว่างอย่างแท้จริง ส่วนที่เหลืออีก 2 ล้น.ซึ่งควรนำมาพิจารณาในที่นี้ได้แก่ ล้น.ราชบุรีบูรณะและบางยี่ขัน จะเห็นได้ว่า ล้น.ราชบุรีบูรณะนั้น มีร้อยละของการใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่พักอาศัยเพียง 1 ใน 3 ของการใช้ที่ดินที่เป็นที่ว่าง ซึ่งน่าจะถือว่าการใช้ที่ดินใน ล้น.ดังกล่าวเป็นที่ว่างเป็นส่วนใหญ่ แต่จากการสำรวจและเปรียบเทียบค่าของการใช้ที่ดินแล้ว ล้น.ราชบุรีบูรณะ ยังมีลักษณะของการใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่พักอาศัยกระจายอยู่ทั่วไป และลักษณะเช่นนี้เองสามารถนำมาพิจารณาได้เช่นเดียวกันกับการใช้ที่ดินของ ล้น.บางยี่ขัน ดังนั้น กลุ่ม ล้น.ที่มีการใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่พักอาศัยและที่ว่างจึงมี 6 ล้น.ด้วยกัน คือ ล้น.ตลาดพลู ราชบุรีบูรณะ บางพลัด บางยี่ขัน วัดรวก และภาษีเจริญ

2.2 กลุ่ม ส่น. ที่มีการใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่พักอาศัยการพาณิชย์กรรมและที่ว่าง

ในกลุ่มนี้เป็นการใช้ที่ดินแบบผสม 3 ประเภท เข้าด้วยกัน ประกอบด้วย ส่น. ต่าง ๆ 2 ส่น. คือ ส่น. บางอี เรือ และบุปผาราม ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงการใช้ที่ดินในแต่ละประเภทแล้วจะเห็นได้ว่าการใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่พักอาศัยมีค่าสูงที่สุดแต่มีค่าน้อยกว่าร้อยละ 50 และในส่วนของเหลือก็กระจายกันออกไปโดยมีค่าน้อยกว่าร้อยละ 25 แพททั้งสิ้น เว้นแต่ในส่วนที่เป็นที่ว่างใน ส่น. บางอี เรือ ซึ่งมีร้อยละ 29.44 ลักษณะดังกล่าวสามารถพิจารณาได้ว่าการใช้ที่ดินทั้ง 3 ประเภทต่างเป็นตัว เต็มขั้นในพื้นที่แม้ว่าการใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่พักอาศัยนั้นมีค่าร้อยละสูง เมื่อเปรียบเทียบกับกัน แต่ในขณะเดียวกันร้อยละของการใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรมและในส่วนที่เป็นที่ว่างก็มีค่าสูงอยู่ในระดับพอกัน ซึ่งแสดงได้โดยตารางดังนี้

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบพื้นที่พักอาศัย พาณิชยกรรมและที่ว่าง พ.ศ. 2522

ลำดับ	ส่น.	ร้อยละของการใช้ที่ดิน 3 ประเภท			
		พักอาศัย	พาณิชยกรรม	ที่ว่าง	รวม
1	บางอี เรือ	39.88	14.10	29.44	83.42
2	บุปผาราม	47.55	18.10	23.43	89.08

จากตารางจะเห็นได้ว่า ส่น. ทั้ง 2 แห่งนี้มีจำนวนพื้นที่ของการใช้ที่ดินทั้ง 3 ประเภทรวมกันมากกว่าร้อยละ 75 ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น และเมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างการใช้ที่ดินทั้ง 3 ประเภทด้วยกันพบว่า เมื่อเรียงลำดับของการใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่พักอาศัย ที่ว่าง และการพาณิชย์กรรมใน ส่น. ทั้ง 2 ปรากฏว่าจะมีสัดส่วนเป็น 1:0.7:0.4 และ 1:0.5:0.4 ตามลำดับ ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่สามารถเห็นการใช้พื้นที่เด่นออกมาได้ แต่ในขณะเดียวกัน ค่าของพื้นที่อื่น ๆ ยังคงมีความสำคัญที่ได้แสดงลักษณะของการใช้ที่ดินแบบนั้น ๆ ร่วมกันออกมาอีก ในที่นี้แม้ว่าการใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่พักอาศัยนั้นมีค่าสูงแต่ในขณะเดียวกันการใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรม และส่วนที่เป็นที่ว่างก็ยังมีส่วนร่วมอยู่ด้วยเช่นกัน ลักษณะเช่นนี้เองจึงทำให้ ส่น. บางอี เรือ และบุปผารามมีลักษณะของการใช้ที่ดินเป็นแบบที่พักอาศัย ย่านพาณิชย์กรรม และที่ว่างรวมกัน

2.3 กลุ่ม ส่น. ที่มีการใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่พักอาศัยและสถานที่ราชการ

ส่น. ที่มีการใช้ที่ดินแบบผสมระหว่างเป็นที่พักอาศัยและสถานที่ราชการนั้นมีอยู่เพียง ส่น. เดียวคือ ส่น. บางกอกน้อย ทั้งนี้ เพราะเมื่อพิจารณาถึงร้อยละของการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ พบว่าใน ส่น. บางกอกน้อยมีพื้นที่พักอาศัยเป็นร้อยละ 38.17 และเป็นสถานที่ราชการ ร้อยละ 27.44 ซึ่งเมื่อรวมทั้ง 2 ประเภท พบว่ามีค่าเป็นร้อยละ 65.61 และเมื่อพิจารณาถึงจำนวนร้อยละของการใช้ที่ดินที่เหลือพบว่าเป็นที่ว่างอยู่อีกร้อยละ 24.15 แล้วอื่น ๆ ที่เหลืออีกร้อยละ 10.24 นั้น พบว่าเมื่อพิจารณาจากสภาพทางด้านกายภาพแล้ว ที่ว่างใน ส่น. บางกอกน้อย นั้น ยังขาดลักษณะเด่นพอที่แสดงความสำคัญอยู่ในลำดับเดียวกับสถานที่ราชการซึ่งเห็นได้อย่างชัดเจน ได้แก่ บริเวณสถานีรถไฟบางกอกน้อย โรงพยาบาลศิริราช เป็นต้น ดังนั้นการใช้ที่ดินในรูปแบบของการผสมระหว่างที่พักอาศัยและสถานที่ราชการจึงมี ส่น. บางกอกน้อยเพียง ส่น. เดียว

3. กลุ่ม ส่น. ที่มีการใช้ที่ดินเป็นที่ว่าง

ปัญหาที่สำคัญที่สุดในเรื่องนี้ได้แก่คำว่า "ที่ว่าง" ในที่นี้จะหมายความรวมไปถึงพื้นที่แบบใดบ้าง ซึ่งตามความเข้าใจทั่วไป หมายถึงพื้นที่ที่ยังไม่มีการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ บนพื้นที่ รวมทั้งที่เป็นถนน ทางน้ำ ส่วนสาธารณะ และรวมทั้งพื้นที่ที่ใช้เพื่อเกษตรกรรม ดังเช่น ทุ่งนา สวนผัก สวนผลไม้ และการทำไร่พืชอื่น ๆ เป็นต้น

จากการคำนวณพบว่า ส่น. ที่มีการใช้ที่ดินส่วนใหญ่เป็นแบบที่ว่างนั้นมีอยู่ 9 ส่น. ประกอบด้วย ส่น. บางขุนเทียน (ร้อยละ 84.44), ทุ่งครุ (ร้อยละ 94.00), ทำขาม (ร้อยละ 99.08), บางมด (ร้อยละ 87.99), บางเสาธง (ร้อยละ 87.53), ตลิ่งชัน (ร้อยละ 96.25), หลักสอง (ร้อยละ 73.71), หนองแขม (ร้อยละ 82.62), และศาลาแดง (ร้อยละ 98.69) จะเห็นได้ว่า ส่น. เหล่านี้มีการใช้ที่ดินส่วนใหญ่ยังเป็นที่ว่าง ซึ่งมีจำนวนพื้นที่เกือบทุก ส่น. มากกว่าร้อยละ 75 เว้นแต่ ส่น. หลักสองเพียง ส่น. เดียว มีค่าน้อยกว่าร้อยละ 75 คือ มีเพียงร้อยละ 73.71 แต่เมื่อพิจารณาถึงสภาพการใช้ที่ดินที่เป็นจริง พื้นที่ใน ส่น. นี้ยังคงมีลักษณะเป็นที่ว่างอยู่นั้นเอง และพื้นที่ที่น้อยไปเป็นค่าเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึง ส่น.ที่มีเขตรับผิดชอบในแม่น้ำเจ้าพระยา 4 ส่น. พบว่าพื้นที่แม่น้ำเจ้าพระยานั้นถือว่าเป็นที่ว่างด้วยเช่นกัน ดังนั้น ส่น. 4 แห่งที่รับผิดชอบพื้นที่แม่น้ำจึงมีการใช้ที่ดินเป็นที่ว่าง 100 ส่น. ปากคลองสำน บางคอแหลม บวรมงคล และบางโพ จึงเป็น ส่น. ในกลุ่มนี้เช่นเดียวกับกับ 9 ส่น. ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ดังนั้น ใน บก.น.รณ. หรือฝั่งธนบุรี จึงมีสภาพทางกายภาพที่เป็นที่ว่างกระจายอยู่ในเขตรอบนอก และพบว่าพื้นที่พักอาศัยอยู่ในตอนในของพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ส่น. ส้มเตี๊ญเจ้าพระยา สำเหร่ บุคคโล บางกอกใหญ่ และท่าพระ จัดเป็นย่านพักอาศัยโดยส่วนรวม ในขณะที่บางส่วนของพื้นที่ ซึ่งเป็นพื้นที่ด้านในสุดนั้น มีลักษณะของย่านพาณิชย์กรรมรวมอยู่ด้วย ซึ่งได้แก่ ส่น. บางยี่เรือ และบุปผาราม ส่วน ส่น. บางกอกน้อย นั้น มีบริเวณที่เป็นสถานที่ราชการผสมอยู่ด้วย ส่น. บางกอกน้อยจึงเป็น ส่น. ที่มีการใช้ที่ดินแบบผสมระหว่างย่านพักอาศัยกับสถานที่ราชการเป็นหลัก ส่วน ส่น. ที่ตัดออกมา ซึ่งได้แก่ ส่น. บางพลัด บางยี่ขัน วัดรวก ภาษีเจริญ ตลาดพลู และราชบุรีบูรณะ เป็นลักษณะของย่านพักอาศัย และที่ว่าง ส่น. เหล่านี้ เป็นตัวเชื่อมต่อระหว่าง ส่น. ที่เป็นที่ว่างในเขตรอบนอกสุด ซึ่งกำลังมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในปัจจุบันในเรื่องการใช้ที่ดิน ทั้งนี้ เนื่องจากการตัดถนนจากสามแยกสะพานส้มเตี๊ญพระปิ่นเกล้า และสะพานกรุงธน ไปยังจังหวัดนครปฐม สภาพการณ์เช่นนี้ เชื่อแน่ว่าย่อมส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินในพื้นที่รอบนอกของฝั่งธนบุรีอย่างแน่นอน

ดังนั้น ในขั้นนี้เราสามารถพิจารณาแยกพื้นที่ที่มีสภาพทางกายภาพต่างกันออกไปตามเขตรับผิดชอบของ ส่น. แต่ละแห่งไป ซึ่งสรุปได้เป็น 5 กลุ่มใหญ่ ดังนี้คือ

1. กลุ่ม ส่น. ที่เป็นที่อยู่อาศัยเพียงอย่างเดียวประกอบด้วย ส่น. สำเหร่ บุคคโล ส้มเตี๊ญเจ้าพระยา บางกอกใหญ่ และท่าพระ
2. กลุ่ม ส่น. ที่เป็นที่พักอาศัยและที่ว่างประกอบด้วย ส่น. ตลาดพลู ราชบุรีบูรณะ บางพลัด บางยี่ขัน วัดรวก และภาษีเจริญ
3. กลุ่ม ส่น. ที่เป็นที่พักอาศัยรวมกับย่านพาณิชย์กรรมและที่ว่างประกอบด้วย ส่น. บางยี่เรือ และบุปผาราม

จังหวัดนนทบุรี

กรุงเทพมหานคร
(ฝั่งพระนคร)

จังหวัด
นครปฐม

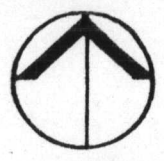
จังหวัดสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรปราการ

แผนที่ 23

แสดง การใช้ที่ดินโดยส่วนรวมในระดับ ด่วน ของ บ.ก.น. ธ.น. ปี พ.ศ. 2522

- พักอาศัย
- พักอาศัยร่วมกับ ที่ว่าง ทุ่งนา สวน
- พักอาศัยร่วมกับพาณิชย์กรรม และ ที่ว่าง ทุ่งนา สวน
- พักอาศัยร่วมกับสถานที่ราชการ
- ที่ว่าง ทุ่งนา ไร่ฝัก และ สวนผลไม้

2 1 0 2 กม.

- กรุงเทพมหานคร (ฝั่งธนบุรี)
- เส้นทางตำรวจนครบาล
- แม่น้ำ

ที่มา กองผังเมืองรวม สำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย

4. ส่น . ที่เป็นที่พักอาศัยและสถานที่ราชการมีอยู่ ส่น . เดียวคือ ส่น . บางกอกน้อย
5. กลุ่ม ส่น . ที่เป็นที่ว่างประกอบด้วย ส่น . บางขุนเทียน ทุ่งครุ ท่าข้าม บางมด บางเสาธง ตลิ่งชัน หลักสอง หนองแขม ค่าลาแดง และรวมกับ ส่น . ที่มีเขตรับผิดชอบ ในแม่น้ำเจ้าพระยาอีก 4 ส่น . คือ ส่น . ปากคลองสาน บางคอแหลม บวรมงคล และบางโพ

เมื่อทราบถึงสภาพทางกายภาพที่แตกต่างกันในแต่ละ ส่น . การที่จะนำคดีมาแสดงถึงประเภทของอาชญากรรมที่ถือว่าเป็นอาชญากรรมหลักหรือเป็นคดีที่สำคัญ ซึ่งเกิดขึ้นบนการใช้ที่ดินใน ส่น . แต่ละกลุ่มนั้น ในที่นี้จะใช้วิธีการทางสถิติคือการใช้ค่าข้อมูลมาตรฐาน (Standard Data) เป็นตัวชี้วัดความสำคัญของคดีใน ส่น . แต่ละกลุ่ม

จากค่าที่ได้สามารถนำมาพิจารณาถึงคดีที่มีความสำคัญอยู่ในลำดับสูงในแต่ละกลุ่ม ส่น . ได้โดยไม่ว่ากันว่าคดีนั้น ๆ จะเปรียบเทียบกับกลุ่ม ส่น . อื่นแล้วจะมีจำนวนน้อยหรือมากกว่าในลุ่มนี้ จะพิจารณาว่า ส่น . หรือกลุ่ม ส่น . ที่มีสภาพทางกายภาพอย่างเดียวกัน จะมีคดีหรืออาชญากรรมที่เด่นนั้น มีอะไรบ้าง ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบภายในกลุ่มของตัวเองโดยใช้คดีทั้ง 14 ประเภทซึ่งจากกลุ่มของ ส่น . ซึ่งแบ่งเป็น 5 กลุ่ม คดีเด่นของ ส่น . แต่ละกลุ่มอาจมีจำนวนมากกว่า 1 หรือ อาจซ้ำกันก็ได้ ซึ่งจะกล่าวต่อไป

ในการจัดแบ่งกลุ่ม ส่น . ออกเป็น 5 กลุ่มนั้น พบว่าเมื่อใช้ยอดรวมของคดีแต่ละประเภทมาคิดเป็นร้อยละในแต่ละกลุ่ม ส่น . พบว่า ส่น . กลุ่มที่ 3 ซึ่งเป็นย่านพักอาศัยรวมกับย่านพาณิชย์กรรมและเป็นที่ว่างจะมียอดรวมคดี 9 ประเภท สูงกว่าในกลุ่ม ส่น . อื่น ๆ ซึ่งได้แก่คดีฆ่าคนตาย ทำร้ายร่างกาย สักทรัพย์ทั่วไป สักรถจักรยานยนต์ เพลิงไหม้ การพนัน การค้าประเวณี เอี้ยก และจราจร ส่วนที่เหลืออีก 5 ประเภทนั้น คดีเกิดขึ้นมากสุดใน ส่น . กลุ่ม 4 ซึ่งเป็นย่านพักอาศัยรวมกับสถานที่ราชการ ซึ่งได้แก่คดีข่มขืนอนาจาร สักทรัพย์รุนแรง สักรถยนต์ ความผิดต่อทรัพย์ในฐานอื่น ๆ นอกจากนี้ที่กล่าวแล้ว และยาเสพติด จะเห็นได้ว่าเมื่อกล่าวโดยทั่ว ๆ ไปจำนวนคดีจะเกิดขึ้นสูงใน ส่น . ที่เป็นย่านพักอาศัยรวมกับพาณิชย์กรรม ซึ่งก่อนที่จะพิจารณาคดีหลักในแต่ละกลุ่มโดยใช้วิธีค่าข้อมูลมาตรฐานนั้น จะกล่าวถึงสภาพทางกายภาพโดยทั่ว ๆ ไปของกลุ่ม ส่น . ทั้ง 5 กลุ่ม เพื่อเป็นแนวทางประกอบในการพิจารณาการเกิดอาชญากรรมแต่ละประเภท ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้ คือ

(ดูตารางที่ 17 ประกอบ)

1. กลุ่ม ส่น. ที่มีเปอร์เซ็นต์ของคดีแต่ละประเภทอยู่ในลำดับสูงได้แก่ ส่น. ที่มีสภาพทางด้านกายภาพเป็นที่พักอาศัยรวมกับย่านพาณิชย์กรรมและที่ว่างคือ ส่น. บางยี่เรือและบุปผาราม นั้น พื้นที่รับผิดชอบของ 2 ส่น. ดังกล่าว เป็น ส่น. ที่เชื่อมต่อกับฝั่งพระนคร โดยสะพานพระพุทธยอดฟ้า จากเขตของ ส่น. พระราชวังข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา ลักษณะเช่นนี้ทำให้เกิดการติดต่อทางด้านคมนาคมสะดวก ซึ่งอาจเป็นเส้นทางที่คนรายใ้เข้ามาประกอบอาชีพกรรมหรือหลบหนีระหว่างพื้นที่ทั้ง 2 ฝั่ง ของแม่น้ำเจ้าพระยา ได้โดยสะดวกยิ่งขึ้นนอกจากนี้ในพื้นที่ของทั้ง 2 ส่น. ยังเป็นบริเวณย่านการค้าที่อาจเรียกได้ว่ามีขนาดใหญ่ที่สุดในฝั่งธนบุรี ซึ่งได้แก่บริเวณตลาดวงเวียนใหญ่ วงเวียนเล็ก เียงสะพานพระพุทธยอดฟ้า (ฝั่งธนบุรี) สี่แยกบ้านแขก เป็นต้น ตลอดจนบริเวณซอยสารภี ซอยแซ่ซิ้ม ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นอีกทั้ง ในบริเวณนี้ยังมีโรงพยาบาลตึกหลายแห่ง เช่น โรงพยาบาลสุริยา (วงเวียนใหญ่) ฮาวาย เฉลิมรณ และเฉลิมเกียรติ รวมทั้งเป็นที่ตั้งของสถานศึกษาระดับวิทยาลัยและโรงเรียนอีกหลายแห่ง เช่น วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูธนบุรี นอกจากนี้ ยังมีที่ตั้งของโทรศัพท์กลางธนบุรี การไฟฟ้า ที่ว่าการเขตธนบุรี และมีธนาคารทั้งภาครัฐบาลและเอกชน

สภาพดังกล่าวมาข้างต้น ย่อมทำให้เกิดมีการติดต่อเคลื่อนไหวทางสังคมมากขึ้น ประกอบกับในพื้นที่ดังกล่าวมีการตัดถนนเป็นซอยเล็ก ๆ กระจายอยู่ทั่วไปอย่างขาดระเบียบ ลักษณะดังกล่าวข้างต้นนี้เอง อาจทำให้เกิดเป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยในการก่ออาชญากรรมได้ง่ายยิ่งขึ้น

2. กลุ่ม ส่น. ที่มีคดีในแต่ละประเภทร่วงลงมาในลำดับ 2 ซึ่งได้แก่ ส่น. บางกอกน้อย เที่ยงแห่งเดียว ซึ่งถือว่าเป็นย่านพักอาศัยและเป็นสถานที่ราชการ และเมื่อพิจารณาถึงสภาพทางกายภาพ โดยทั่วไปจะเห็นได้ว่า ส่น. บางกอกน้อยนั้น มีพื้นที่ครอบคลุมตั้งแต่คลองบางกอกน้อยฝั่งใต้จดคลองมอญทางฝั่งเหนือและจากกรมถนนเจริญสีนิทวงศ์ช่วงระหว่างข้ามคลองบางกอกน้อยจนถึงคลองมอญแล้วแผ่คลุมมาทางด้านทิศตะวันออกจนจดแม่น้ำเจ้าพระยา จากพื้นที่รับผิดชอบดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ส่น. บางกอกน้อย เป็น ส่น. ที่ครอบคลุมเอาพื้นที่ที่เป็นสถานที่ราชการที่สำคัญ ๆ ไว้เช่น กรม.ช. พื้นที่ 1. รอ. กรมอุทกหารเรือ โรงพยาบาลศิริราช สถานีรถไฟบางกอกน้อย ที่ว่าการเขตบางกอกน้อย โรงกรองน้ำธนบุรี ที่ทำการไปรษณีย์ การไฟฟ้านครหลวง และธนาคารออมสิน เป็นต้น นอกจากนี้

ตารางที่ 17 การคำนวณค่า Z ใน ส.น.แต่ละกลุ่ม ปี พ.ศ.2522

ลำดับ	กลุ่ม ส.น.	พื้นที่ ตร.กม.	C ₁	C ₂	C ₃	C ₄	C ₅	C ₆	C ₇	C ₈	C ₉	C ₁₀	C ₁₁	C ₁₂	C ₁₃	C ₁₄
1	ฟักอ้าย	15.181	.27	185	34	123	361	45	30	128	916	1,562	2	139	150	139
	ความหนาแน่นคดี		1.779	12.186	2.102	25.097	1.976	8.432	1.054	60.339	103.287	0.132	9.881	9.156	9.881	9.156
	ร้อยละสัมบูรณ์		20.14	26.78	25.09	20.42	24.14	32.08	23.53	27.28	28.55	19.39	27.97	8.47	26.99	15.73
	ค่า Z		-0.5234	0.5661	0.2888	-0.5070	0.1329	1.4358	0.0328	0.5882	0.8566	-0.6465	0.7614	-2.4385	0.6006	-1.2471
2	ฟักอ้าย ที่ว่าง	150.097	57	243	65	135	506	36	25	150	32	741	1,555	-	181	304
	ความหนาแน่นคดี		1.138	4.851	1.297	2.695	10.100	0.719	6.499	2.994	0.639	14.791	31.040	-	3.613	6.068
	ร้อยละสัมบูรณ์		12.89	10.66	15.44	6.79	9.72	7.78	5.94	9.68	17.31	4.75	8.41	-	9.87	10.43
	ค่า Z		0.8338	0.3215	1.4195	-0.5673	0.1056	-0.3399	-0.7626	0.0965	1.8491	-1.0360	-0.1952	-2.1271	0.1400	0.2686
3	ฟักอ้าย, พาดิษฐ์, ที่ว่าง	4.406	15	67	10	72	134	5	13	22	6	514	639	5	63	115
	ความหนาแน่นคดี		3.403	15.200	2.263	16.334	30.399	1.134	2.949	4.991	1.361	116.606	144.964	26.089	15.426	26.089
	ร้อยละสัมบูรณ์		38.53	33.40	27.01	41.16	29.25	12.27	35.12	16.15	36.86	37.46	39.26	72.74	42.13	44.82
	ค่า Z		0.1682	-0.1943	-0.6459	0.3540	-0.4876	-1.6877	-0.0727	-1.4136	0.0502	0.0926	0.2198	2.5861	0.4227	0.6128
4	ฟักอ้าย ราชการ	3.445	8	44	9	42	128	15	10	49	2	408	296	1	26	57
	ความหนาแน่นคดี		2.322	12.772	2.612	12.192	37.155	4.354	2.903	14.224	0.581	118.433	85.922	0.290	7.547	16.546
	ร้อยละสัมบูรณ์		26.29	28.07	31.09	30.71	35.74	47.13	34.57	46.01	15.74	38.05	23.27	18.60	20.61	28.43
	ค่า Z		-0.4263	-0.2375	0.0827	0.0434	0.5759	1.7840	0.4518	1.6653	-1.5454	0.8210	-0.7467	-1.2421	-1.0289	-0.1994
5	ที่ว่าง	383.985	73	191	44	139	458	26	27	105	22	415	1,539	1	56	133
	ความหนาแน่นคดี		0.190	0.497	0.115	0.362	1.193	0.069	0.070	0.273	0.057	1.081	4.008	0.003	0.146	0.346
	ร้อยละสัมบูรณ์		2.15	1.09	1.37	0.91	1.15	0.74	0.84	0.88	1.54	0.35	1.09	0.19	0.40	0.59
	ค่า Z		2.3210	0.2708	0.8123	-0.0773	0.3868	-0.4061	-0.2127	-0.1354	1.1412	-1.1605	0.2708	-1.4700	-1.0638	-0.6963

ยังมีท่าข้ามเรือข้ามฟากที่สำคัญ คือ ท่ารถไฟ ท่าศิริราช ท่าพรานนก ท่าวังหลัง และท่าวัดระฆัง - โฆสิตาราม นอกจากนี้ ยังมีสถานีขนส่งสายใต้และสถานีเดินรถปรับอากาศสายใต้

ซึ่งเป็นสถานีขนส่งที่สำคัญ สถานีดังกล่าวข้างต้นเป็นบริเวณที่ก่อให้เกิดกิจกรรม ต่อเนื่องกับพื้นที่อย่างมากมาย ดังเช่น ในด้านการเดินทางของประชาชน การพบปะติดต่อธุรกิจ หรือวัตถุประสงค์อื่น ก็ตาม ประกอบกับพื้นที่ในเขต ส่น. นี้เป็นที่พักอาศัยค่อนข้างจะหนาแน่นตาม แนวริมทางรถไฟสายใต้ บริเวณวัดฉิมทาราภิาราม ซอยวัดตมุลเหล็ก ตรอกขี้วัวเม้า (หลังธนาคาร ภิกรไทย สาขาพรานนก) บริเวณวัดวิเศษการ และตรอกพรานนก เป็นต้น สภาพดังกล่าวนี้เอง ส่น. บางกอกน้อย เป็น ส่น. เพียงแห่งเดียว ซึ่งมีพื้นที่ถึงร้อยละ 27 เป็นสถานที่ราชการและเป็น ที่พักอาศัยร้อยละ 38.17 อาชญากรรม หรือคดีที่มีร้อยละของการเกิดคดีมีค่าสูงใน ส่น. นี้ เป็น เรื่องของคดีข่มขืนอนาจาร สักทรัพย์โดยใช้กำลัง สักรถยนต์ ความผิดต่อทรัพย์ในฐานอื่น ๆ นอก จากที่กล่าวแล้ว และยาเสพติด

3. กลุ่ม ส่น. ที่มีเปอร์เซ็นต์ของคดีแต่ละประเภทรองจาก ส่น. บางกอกน้อย ซึ่งได้แก่ กลุ่ม ส่น. ที่เป็นที่พักอาศัย ซึ่งประกอบด้วย ส่น.สำหรับ บุคคลโล ส้มเตีจเจ้าพระยา บางกอกใหญ่ และท่าพระ โดยสภาพทางด้านกายภาพ ส่น. เหล่านี้สามารถแยกเป็น 2 กลุ่มย่อยในตัวเองโดย ที่มี ส่น. ส้มเตีจเจ้าพระยา สำหรับ และบุคคลโล อยู่ต่อเนื่องจาก ส่น. บางยี่เรือ และบุปผาราม ลงมาทางด้านทิศใต้ล้วน ส่น. บางกอกใหญ่และท่าพระนั้น เป็นกลุ่ม ส่น. ที่ต่อเนื่องขึ้นมาทางทิศ ตะวันตกเฉียงเหนือของ ส่น. ทั้ง 2 ดังกล่าว โดยมีพื้นที่อยู่ระหว่าง ส่น. บางกอกน้อย กับ ส่น. บางยี่เรือ และบุปผาราม นั้นเอง พื้นที่เหล่านี้มีการใช้ที่ดิน เป็นที่พักอาศัยเป็นหลัก แม้ว่าจะมีการ ค้าอยู่บ้าง แต่เป็นเพียงตักแถวที่ยอนานไปกับความยาวของถนนเท่านั้น ซึ่งในที่นี้จะแยกพิจารณาเป็น 2 กลุ่ม คือ

3.1 กลุ่มของ ส่น. บางกอกใหญ่และท่าพระ

ในกลุ่มนี้ จะเห็นได้ว่า ส่น. บางกอกใหญ่นั้นมีพื้นที่ส่วนหนึ่งติดกับแม่น้ำเจ้า - พระยา ตั้งแต่คลองมอญฝั่งเหนือ วัดเครือวัลย์ จนถึงกรมพุทธศึกษา จุดแนวคลองบางกอกใหญ่ ซึ่ง เป็นเส้นแสดงแนวของ ส่น. ท่าพระ ซึ่งอยู่ถัดมาทางด้านทิศตะวันตกด้วย ในพื้นที่ของ ส่น. กลุ่มนี้ ประกอบด้วยที่พักอาศัยไปตามแนวถนนสายหลักคือ ถนนอรุณอัมรินทร์ ถนนอิสรภาพ และถนนจรัญสนิท-

วงศ์ กับเพชรเกษม อีกบางส่วน จากการศึกษาพบว่าพื้นที่เหล่านี้เป็นบริเวณที่มีการใช้ที่ดิน เพื่อเป็นที่พักอาศัยกระจายอยู่ทั่วไป ดังเช่นตามแนวถนนไปวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสืบสามแยกโพธิ์สามต้น บริเวณสามแยกท่าพระ ตลอดจนตามแนวถนนเพชรเกษมจนสุดเขต ส่น. ท่าพระ ดังนี้ เป็นต้น

3.2 กลุ่มของ ส่น. สำหรับ บุคคโล และส้มเต็จเจ้าพระยา

กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ต่อเนื่องลงมาทางด้านใต้ตามแนวถนนส้มเต็จเจ้าพระยาตากสิน ภายในพื้นที่มีถนนเจริญนคร เจริญรัก ส้มเต็จเจ้าพระยา ลาดหญ้า และถนนลูขล่ววัลดี เป็นถนนหลักสำคัญ ในพื้นที่รับผิดชอบของ ส่น. บคคโลนั้น เป็นพื้นที่ที่สามารถเชื่อมกับฝั่งพระนครได้โดยผ่านทางด่านสะพานกรุงเทพ จะเห็นได้ว่าใน ส่น. กลุ่มนี้การใช้ที่ดินยังคงมีลักษณะเป็นที่พักอาศัยกระจายอยู่โดยทั่วไป เช่นบริเวณดาวคนอง คลองตันไทร และลาดหญ้า เป็นต้น

เมื่อพิจารณาในเรื่องประเภทของอาชญากรรมจะเห็นได้ว่าร้อยละของการเกิดอาชญากรรมแต่ละประเภทนั้น อยู่ในอันดับรองลงมาจาก 2 กลุ่ม ดังกล่าว และสูงกว่า 2 กลุ่ม ส่น. ที่เหลือซึ่งจะได้อธิบายต่อไป ลักษณะเช่นนี้ อาจตั้งข้อสังเกตได้ว่าพื้นที่ที่เป็นย่านพักอาศัยนั้น การเกิดอาชญากรรมในแต่ละประเภทเป็นสิ่งที่อาจเกิดขึ้นได้เสมอและเป็นการเกิดคดีโดยทั่วไปนั่นเอง

4. ส่น. ในกลุ่มนี้มีร้อยละของคดีแต่ละประเภทอยู่ในลำดับ 4 ซึ่งเป็น ส่น. ที่มีการใช้ที่ดินเป็นย่านพักอาศัยรวมกับที่ว่าง ซึ่งได้แก่ ส่น. ตลาดพลู ราชบุรีบูรณะ บางพลัด บางยี่ขัน วัดรวก และภาษีเจริญ กลุ่มนี้เป็น ส่น. ที่อยู่โดยรอบของ ส่น. ใน 3 กลุ่มแรกหรืออาจกล่าวได้ว่า ส่น. เหล่านี้เป็น ส่น. ที่เชื่อมระหว่างกลุ่ม ส่น. ในเขตชั้นนอก ซึ่งเป็นที่ว่างกับ ส่น. 3 กลุ่ม ดังกล่าวข้างต้นนั่นเอง ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงสภาพของพื้นที่โดยทั่วไป จะเห็นได้ว่า ส่น. เหล่านี้ ยังมีพื้นที่บางส่วนเป็นพื้นที่ว่าง ในอัตราส่วนของร้อยละของคดี ที่สูงเมื่อเทียบกับการใช้ที่ดินแต่ละประเภทในเขต ส่น. ที่ว่างเหล่านี้อาจออกมาในรูปของ ล้วนผลไม้ ทุ่งนา ล้วนผัก หรือพื้นที่ที่ไม่มีมีการก่อสร้างหรือสวนสาธารณะ เช่นสวนธนบุรีรมย์ ในเขต ส่น. ราชบุรีบูรณะ ส่วนลักษณะของที่พักอาศัยใน ส่น. กลุ่มนี้ ยังคงอาศัยอยู่ตามแนวถนนหรือศาลอง เช่น ตามแนวถนนจรัลสนิทวงศ์ แต่เมื่อสักเข้าไปทางด้านในของถนนจะมีสภาพเป็นสวนผลไม้เก่า ซึ่งกำลังจะหมดไปทุกปี เพราะปัญหาการขาดแคลนที่พักอาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ดังเช่น บริเวณ ส่น. บางพลัด ก็มีกำลังสร้างหมู่บ้านจัดสรรขึ้น หรือ

บริเวณ 2 ข้างทางของถนนพระปิ่นเกล้าภายหลังการก่อสร้างสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า เลี้ยว ในปี 2518 ทำให้สภาพของการใช้ที่ดินในเขต ส่น. บางยี่ขันเปลี่ยนแปลงไปด้วย ดังเช่น มีการสร้าง อาคารพาณิชย์ ภัตตาคาร สถานบริการด้านต่าง ๆ เป็นต้น สภาพเหล่านี้เป็นสิ่งที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากเดิม ซึ่งพื้นที่ที่เป็นที่ว่างอยู่กลายเป็นพื้นที่ที่มีการก่อสร้างย่อมส่งผลให้เกิดกิจกรรมต่อเนื่องอีกมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ส่น. บางยี่ขัน แต่เมื่อพิจารณาถึงภาพรวมของ ส่น. กลุ่มนี้ เนื่องจากข้อจำกัดร่วมกัน คือ สภาพทางกายภาพนั้น ยังมีที่ว่างผสมอยู่ด้วย ซึ่งย่อมส่งผลให้กิจกรรมต่อเนื่องกับพื้นที่ย่อมมีน้อยตามไปด้วย ประเภทของอาชญากรรมที่เกิดขึ้น จึงมีจำนวนน้อยตามไปด้วย เมื่อเทียบกับ ส่น. ทั้ง 3 กลุ่มดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่เป็นที่เชื่อแน่ว่าในอนาคตอันใกล้นี้ ธรรมชาติของอาชญากรรมในพื้นที่รับผิดชอบของ ส่น. กลุ่มนี้จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่เพิ่มขึ้นอย่างแน่นอน

5. ส่น. ที่มีเปอร์เซ็นต์ของคดีแต่ละประเภทในลำดับสุดท้าย ซึ่งได้แก่ ส่น. ที่เหลือทั้งหมดรวมทั้ง ส่น. ในแม่น้ำเจ้าพระยาอีก 4 ส่น. รวมเป็น 13 ส่น. ซึ่งได้แก่ ส่น. บางขุนเทียน บึงศรี ท่าข้าม บางมด บางเล่ารง ตลิ่งชัน หลักสอง หนองแขม ศาลาแดง ปากคลองสาน บางคอแหลม บวรมงคล และบางโพ ส่น. เหล่านี้ โดยสภาพทั่วไป ๆ ไปพื้นที่ส่วนใหญ่ยังเป็นที่ยังมีสภาพเป็นทุ่งนาเก่าที่รอการก่อสร้าง หรือส่วนผลไม้ที่หมดสภาพ นอกจากนั้น ยังมีสภาพของสวนผัก สวนดอกไม้ ซึ่งกระจายอยู่ในแต่ละพื้นที่ การใช้ที่ดิน เพื่อเป็นที่พักอาศัยกระจุกตัวอยู่ตามทางแยก ตามแนวถนน ลำคลอง การคมนาคม โดยใช้เส้นทางน้ำยังมีความสำคัญและจำเป็นอยู่ ประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นบริเวณตลาด และสถานที่ราชการบางประเภท เช่น บริเวณชุมชนตลาดบางแค หมู่บ้านเศรษฐกิจ ชุมชนบริเวณวัดชัยพฤกษ์มาลา จากลักษณะดังกล่าวนี้เอง ทำให้กิจกรรมที่ต่อเนื่องกับการใช้ที่ดินมีน้อยมาก ทั้งนี้ เพราะพื้นที่ดังกล่าวมีประชากรอาศัยอยู่น้อย ความหนาแน่นประชากรต่ำ เมื่อมีประชากรน้อยประกอบกับรูปแบบการใช้ที่ดินนั้น ยังคงเป็นที่ว่างเสียเป็นส่วนใหญ่ การติดต่อเพื่อพบปะในวัตถุประสงค์ต่าง ๆ จึงมีน้อยตามไปด้วย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นองค์ประกอบร่วมกันที่ทำให้พื้นที่ดังกล่าวมีร้อยละของคดีประเภทต่าง ๆ มีค่าน้อยสุด เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีเกิดคดีต่าง ๆ ทั้งเขตของ บก.น.ร.น.

ดังนั้น จะเห็นได้ว่ารูปแบบของการใช้ที่ดินโดยส่วนรวมของฝั่งธนบุรียังคง เป็นที่พักอาศัยและมีพื้นที่ซึ่งเป็นที่ว่างเสียเป็นส่วนใหญ่ พื้นที่เพื่อการพาณิชย์กรรม หรืออุตสาหกรรมนั้นน้อย และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับฝั่งพระนครแล้ว ในขณะที่พื้นที่ของ ส่น. บางกลุ่มในเขต บก.น. เหนือและใต้เป็น ส่น. ที่เป็นย่านการค้าอย่างแท้จริง หรือมีรูปแบบการใช้ที่ดินแบบผสมที่แตกต่างออกไปจาก บก.น.รณ. เช่นมีพื้นที่เป็นย่านพาณิชย์กรรมร่วมกับสถานที่ราชการอยู่ร่วมกัน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาของรูปแบบของการใช้ที่ดินของพื้นที่ทั้ง 2 ฝั่ง ของแม่น้ำเจ้าพระยา ได้อย่างชัดเจน เว้นแต่ในลุ่มรอบนอกที่ยังคงมีลักษณะเป็นที่ว่างอยู่เช่นเดียวกัน

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น เป็นการพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างคติกับ ส่น. อย่างกว้าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นที่จะแสดงให้เห็นว่าจำนวนคติแต่ละประเภททั้ง 14 ประเภท นั้น เกิดขึ้นบนพื้นที่ที่แตกต่างกันออกไป บางพื้นที่ก็มีคติมากและในขณะเดียวกันบางพื้นที่ก็มีคติน้อยแต่เป็นที่น่าสังเกตว่าคติเกิดขึ้นมากในพื้นที่ที่เป็นย่านพาณิชย์กรรมร่วมกับย่านพักอาศัยและที่ว่างหรือ หมายถึง ส่น. ในกลุ่มที่ 3 นั้นเอง รองลงมาได้แก่ ส่น. ในกลุ่มที่ 4, 1, 2 และ 5 ตามลำดับ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นการวัดให้จำนวนคติ ซึ่งเป็นจำนวนคติจริงมาอยู่ในรูปของร้อยละสมบูรณ์ (Absolute Percentage) ก็เพื่อที่จะทำให้คติแต่ละประเภทเปรียบเทียบกับตัวมันเองได้ง่ายยิ่งขึ้นนั่นเอง

อย่างไรก็ตามจากกลุ่มมูตรฐานที่ว่าพื้นที่ที่มีสภาพทางด้านกายภาพต่างกันประเภทของ อาชญากรรมก็จะต่างกันด้วย ในที่นี้ใช้วิธีการคำนวณโดยใช้ข้อมูลมาตรฐานมาเป็นตัวพิจารณา โดยการหาค่า χ^2 ออกมาแล้วหาค่า χ^2 ที่ได้กล่าวมาจัดกลุ่มหาคติที่เด่นที่สุดใน ส่น. ที่มีการใช้ที่ดินแตกต่างกันออกไปทั้ง 5 ประเภทดังกล่าวข้างต้น ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบภายในกลุ่ม ส่น. นั้น ๆ จากค่า χ^2 ที่ได้พบว่าสามารถหาประเภทของอาชญากรรมที่ถือว่าเป็นตัวเด่นที่สุดในแต่ละกลุ่ม ส่น. ได้โดยพิจารณาจากคติที่มีค่า χ^2 สูงที่สุดใน ส่น. แต่ละกลุ่มได้ดังนี้ คือ (ดูตารางที่ 18 ประกอบ)

คติใน ส่น. กลุ่มที่ 1

ในส่วนที่เป็น ส่น. ที่มีสภาพทางด้านกายภาพเป็นที่พักอาศัยนี้พบว่าคติที่เด่นที่สุดได้แก่คติสังกรยนต์ ซึ่งมีค่า χ^2 ถึง 1.44 ส่วนคติที่เด่นรองลงมาคือมีค่า χ^2 ตั้งแต่ 0.50-1.00 นั้น ได้แก่

ตารางที่ 18

ตารางค่า Z แสดงความสำคัญของอาชญากรรมในแต่ละกลุ่ม ส่น. ที่มีการใช้ที่ดินประเภท
เดียวกัน พ.ศ. 2522

อาชญากรรม	การใช้ที่ดินใน ส่น. แต่ละกลุ่ม				
	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 3	กลุ่ม 4	กลุ่ม 5
ฆ่าคนตาย	-0.5234	0.8338	0.1682	-0.4263	2.3210
ประทุษร้าย	0.5661	0.3215	-0.1943	-0.2375	0.2708
ข่มขืน	0.2888	1.4195	-0.6459	0.0827	0.8123
ลักทรัพย์รุนแรง	-0.5070	0.5673	0.3540	0.0434	-0.0773
ลักทรัพย์ทั่วไป	0.1329	0.1056	-0.4876	0.5759	0.3868
ลักรถนต์	1.4358	-0.3399	-1.6877	1.7840	-0.4061
ลักรถจักรยานยนต์	0.0328	-0.7626	-0.0727	0.4518	-0.2127
ทรัพย์	0.6482	0.0965	-1.4136	1.6653	-0.1354
เพลิงไหม้	0.8566	1.8491	0.0502	-1.5454	1.1412
ยาเสพติด	-0.6465	-1.0360	0.0926	0.8210	-1.1605
การพนัน	0.7614	-0.1952	0.2198	-0.7467	0.2708
ค้าประเวณี	-2.4385	-2.1271	2.5861	-1.2421	-1.4700
เข็ค	0.6006	0.1400	0.4224	-1.0289	-1.0638
จราจร	-1.2471	0.2688	0.6128	-0.1994	-0.6963

ที่มา การคำนวณโดยวิธีข้อมูลมาตรฐาน (STANDARDIAED DATA)

คดีไฟไหม้ การพ่น ความผิดต่อทรัพย์ ไข้ และทำร้ายร่างกาย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าคดีเหล่านี้เป็นคดีที่มีความเด่นรองลงมา ไปเช่น การพ่น และความผิดต่อทรัพย์ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า คดีไฟไหม้นั้น มีความเกี่ยวข้องกับสภาพของย่านพักอาศัยเก่า ซึ่งต้องการสร้างสิ่งก่อสร้างใหม่ในลักษณะของอาคารพาณิชย์ที่ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสูงกว่า จึงมีการเผาไหม้ที่ หรือจากความเก่าโดยสภาพของอาคารบ้านเรือนย่อมเป็นสิ่งที่เอื้ออำนวยให้เกิดไฟไหม้ได้ง่ายยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังเห็นได้ว่าคดีเกี่ยวกับการค้าประเวณี มีความเด่นน้อยที่สุด กล่าวคือ คดีประเภทนี้มีความเด่นในพื้นที่ที่เป็นย่านพักอาศัยน้อยมาก กล่าวคือ มีค่า χ เป็น -2.44 ส่วนคดีอื่น ๆ นั้น มีความเด่นของคดีน้อยเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะคดีลักทรัพย์ทั่ว ๆ ไปนั้น มีค่า χ เป็น -0.51

ดังนั้น ในกลุ่ม ส่น. ที่มีการใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่พักอาศัยหรือ ส่น. ในกลุ่มที่ 1 ซึ่งประกอบด้วย ส่น. สำหรับ บุคคลโล ส้มเตี๊ยะเจ้าพระยา บางกอกใหญ่ และท่าพระนั้น คดีที่เด่นในกลุ่ม ได้แก่ การลักทรัพย์ ไฟไหม้ การพ่น ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ และทำร้ายร่างกาย

คดีใน ส่น. กลุ่มที่ 2

ใน ส่น. กลุ่มนี้ พบว่าคดีเพลิงไหม้และข่มขืนอนาจารเป็นคดีเด่นที่สุด ซึ่งเห็นได้จากค่า χ มีค่าเป็น 1.85 และ 1.42 ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังมีคดีที่เด่นรองลงไปอีกได้แก่ คดีฆ่าคนตาย ทำร้ายร่างกาย และจราจร ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าใน ส่น. กลุ่มนี้ คดีเพลิงไหม้นั้น เกิดเนื่องจากสภาพทางด้านกายภาพที่เอื้ออำนวยเพราะพื้นที่ของ ส่น. กลุ่มนี้เป็นย่านพักอาศัยที่ต่อเนื่องมาจากย่านพาณิชย์กรรม ดังนั้น คดีเพลิงไหม้จึงอาจเกิดขึ้น โดยมีเหตุผลเช่นเดียวกับ ส่น. ในกลุ่มที่ 1 ส่วนคดีอื่น ๆ นั้น มีโอกาสเกิดขึ้นได้โดยทั่ว ๆ ไป คดีการค้าประเวณีเป็นคดีที่มีค่า χ ต่ำสุด คือ -2.13 ดังนั้น ส่น. ในกลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นย่านพักอาศัยรวมกับที่ว่างนี้ ซึ่งประกอบไปด้วย ส่น. ตลาดพลู ราชวรวิหาร บางพลัด บางยี่ขัน วัฒนา และภาษีเจริญ คดีที่เป็นคดีเด่นได้แก่เพลิงไหม้ ข่มขืนอนาจาร ฆ่าคนตาย ทำร้ายร่างกาย และจราจร

แต่อย่างไรก็ตามใน ส่น. กลุ่มนี้ พบว่า ส่น. บางยี่ขันเป็น ส่น. ที่มีการเปลี่ยนแปลงของการใช้ที่ดินสูง ซึ่งเนื่องจากการสร้างสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า และมีการสร้างถนนขึ้นมาใหม่จากสามแยกปิ่นเกล้าไปยังสังหวาวัฒนธรรม (กำลังอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง ปี 2524) นอกจากนี้

เมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดของพื้นที่จะเห็นได้ว่า ในพื้นที่รับผิดชอบของ ส่น. บางยี่ฮั้นนั้นมีสถานบริการด้านอาบอบนวด รวมทั้งนวดแผนโบราณด้วย มีสถานบริการ ภัตตาคาร โบว์ลิ่ง ไนท์คลับ และโรงแรมมาฮันรูด เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ เป็นสิ่งที่ควรได้รับการสนใจเป็นอย่างยิ่งในด้านการวางแผนป้องกันอาชญากรรม และเป็นที่น่าสังเกตุว่าคดีอุบัติเหตุบนถนนนั้น ส่น. บางยี่ฮั้น เป็น ส่น. ที่มีคดีประเภทนี้มากที่สุด ทั้ง บก.น.รณ. ในปี 2522 ซึ่งคดีเกือบทั้งหมดเกิดขึ้นบนถนนพระปิ่นเกล้า เพียงสายเดียว

คดีใน ส่น. กลุ่มที่ 3

ส่น. กลุ่มนี้ประกอบด้วย ส่น. เพียง 2 ส่น. คือบางยี่เรือและบุพผาราม ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ส่น. ทั้ง 2 เป็นย่านพาณิชยกรรมของฝั่งธนบุรี คดีที่เด่นที่สุดคือ คดีการค้ำประเวณี ซึ่งมีค่า ๕ เป็น 2.59 ในขณะที่คดีจราจร ซึ่งมีค่า ๕ รองลงมามีค่าเพียง 0.61 เท่านั้น นอกจากนี้ ยังมีคดีที่ถือว่าเป็นตัวเด่นของ ส่น. ทั้ง 2 คือคดีเกี่ยวกับเชค ซึ่งเชื่อแน่ว่า พื้นที่ที่มีสภาพทางกายภาพในลักษณะที่เป็นย่านการค้า นั้น คดีเชคต้องเด่นขึ้นมาทั้งนี้เพราะ ตามข้อกำหนดนั้น ถือว่าสถานที่เกิดเหตุของคดีเชคนี้ ต้องเป็นธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่น ๆ เท่านั้น เพราะเป็นสถานที่ที่ผู้ทรงเชคมาขึ้นเงินและธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินตามเชคไปและจากข้อเท็จจริงพบว่า ที่ตั้งของธนาคารส่วนใหญ่มักอยู่ในย่านการค้า ดังนั้น โอกาสที่มีคดีเกี่ยวกับเชคเกิด จึงมักเกิดในย่านพาณิชยกรรมมากกว่าพื้นที่อื่น ๆ นอกจากนี้ ยังมีคดีที่น่าสนใจอีกประเภทหนึ่ง คือ คดีลักทรัพย์ทั่วไป ซึ่งเห็นได้ว่าการลักทรัพย์ทั่วไปนี้เป็นคดีเด่น ในย่านพาณิชยกรรมมากกว่าย่านพักอาศัย ทั้งนี้ เนื่องจากในย่านพาณิชยกรรมนั้น อาคารบ้านเรือนพักอยู่รวมกันหนาแน่นมีถนน ซอยเล็ก ๆ ติดต่อกันอย่างขาดระเบียบ ตลอดจนเป็นบริเวณที่มีความพลุกพล่าน โอกาสที่คนร้ายจะหยิบฉวยเอาทรัพย์สินจึงกระทำได้ง่ายกว่าพื้นที่อื่น ๆ ดังนี้ เป็นต้น นอกจากนี้คดีอื่น ๆ ซึ่งมีความเด่นในลำดับรองลงมาได้แก่ คดีการพนัน ข่าคนตาย และ ยาเสพติด

ข้อที่น่าสังเกตุในที่นี้คือ พื้นที่ใดมีคดีลักทรัพย์ทั่วไป โดยเป็นเพียงการขโมยสิ่งของเล็ก ๆ

ในพื้นที่สูง มักจะมีคดียาเสพติดสูงด้วย หรือถ้าจะมีน้อยก็จะมีน้อยด้วยกัน และในกลุ่มนี้ถ้าจะตัดคดีการค้าประเวณี ซึ่งมีค่าสูงมากออกไป จะเห็นความสัมพันธ์ระหว่างคดีลักทรัพย์ทั่วไป และคดียาเสพติด คือ

ในขณะที่คติสักกรัณฑ์ทั่วไปอยู่ในลำดับ 4 คติยาเล่พติดจะอยู่ในลำดับ 6 หรือใน ส่น. กลุ่มที่ 1 คติสักกรัณฑ์ทั่วไปจะอยู่ในลำดับ 10 ยาเล่พติดจะอยู่ในลำดับ 13 และ เช่นเดียวกันกับ ส่น. ในกลุ่มที่ 2 คติทั้ง 2 ประเภทจะอยู่ในลำดับ 10 และ 12 ตามลำดับ

คติใน ส่น. กลุ่มที่ 4

ในส่วนนี้มี ส่น. บางกอกน้อยเพียง ส่น. เดียวพบว่าคติเด่นที่สุด ได้แก่ คติสักกรณนต์ รองลงมา ได้แก่ คติความผิดต่อทรัพย์ ยาเล่พติด สักกรัณฑ์โดยไข้ก่าสัง และสักกรณศักรยานนต์ ใน ส่น. บางกอกน้อยนี้ มีลักษณะคล้ายกับ ส่น. ในกลุ่มที่เป็นย่านพักอาศัย คือ มีคติสักกรณนต์เป็นคติที่เด่นที่สุด ซึ่งอาจเนื่องจากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ในเหตุผลเช่นเดียวกัน และเมื่อพิจารณาถึงคติที่มีความเด่นน้อยที่สุด ซึ่งได้แก่คติที่มีค่า ๕ น้อยสุด คือ คติการค่าประเวณี และไฟไหม้ ซึ่งในพื้นที่นี้เป็นย่านพักอาศัยร่วมกับสถานที่ราชการ การเคลื่อนไหวทางสังคมยังไม่มากเท่ากับในย่านพาณิชย์ - กรรม ดังนั้น คติทั้ง 2 จึงไม่เป็นตัวเด่นใน ส่น. กลุ่มนี้

คติใน ส่น. กลุ่มที่ 5

ในกลุ่มนี้จากสภาพโดยทั่วไป ๆ ไปพื้นที่ยังเป็นที่ว่าง ที่นา สวนผัก สวนผลไม้ หรือที่รกร้างว่างเปล่า ซึ่งยังไม่มีกรก่อสร้าง คติที่เด่นที่สุดในกลุ่ม ส่น. นี้ ได้แก่ คติฆ่าคนตาย เพลิงไหม้ ช่มชเอนาจารย์ สักกรัณฑ์โดยไข้ก่าสัง และทำร้ายร่างกาย จะเห็นได้ว่าคติใน ส่น. กลุ่มนี้ คติหลักส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายแทบทั้งสิ้น ซึ่งอาจเชื่อได้ว่าพื้นที่เหล่านี้เป็นสถานที่เปลี่ยว ซึ่งคนร้ายอาจมีความสะดวกในการที่กระทำความผิด ตัวอย่างที่เห็นง่าย ๆ ในกรณี เช่นนี้คือ คติฆ่าคนตาย ซึ่งบางครั้งอาจฆ่ามาจากที่อื่น ๆ แล้วนำมาทิ้งไว้แถบชานเมือง ซึ่งขั้นตอนของการกระทำความผิดในลักษณะเช่นนี้ อาจทำให้สถานที่เกิดเหตุเป็นพื้นที่ของ ส่น. ในกลุ่มนี้ได้ ส่วนคติที่มีความเด่นเกิดน้อยมากนั้น ได้แก่ คติการค่าประเวณี ยาเล่พติดและเข็ศ

ดังนั้น จึงในการพิจารณาว่าพื้นที่ที่มีสภาพทางกายภาพต่างกันประเภทของอาชญากรรมจนแตกต่างกันด้วยนั้น พบว่าคติบางประเภทหรืออาชญากรรมบางอย่างมีความเด่นในเฉพาะบางพื้นที่เท่านั้น และในทำนองเดียวกันอาชญากรรมบางประเภทก็มีความเด่นน้อยมากบนพื้นที่ต่าง ๆ และมีอาชญากรรม บางประเภทที่มีความเด่น โดยทั่วไปไม่เฉพาะเจาะจงแต่อย่างใด ในส่วนต่อไปจะเป็นการ

รวมกลุ่มความคิดที่มีลักษณะคล้ายกัน เพื่อที่จะหาความเด่นของคติในแต่ละพื้นที่ กล่าวโดยสรุปได้ดังนี้
คือ

ในที่นี้จะยกตัวอย่างคติบางประเภทเท่านั้น โดยใช้การรวมเอาความคิดที่มีลักษณะคล้ายกัน
เป็นกลุ่มเดียวกัน ซึ่งแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้คือ

1. คติที่เป็นการประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย ได้แก่ คติฆ่าคนตาย ทำร้ายร่างกาย
และข่มขืนอนาจาร
2. คติที่เป็นการประทุษร้ายต่อทรัพย์ ได้แก่ สักทรัพย์ธรรมดา สักทรัพย์โดยใช้กำลัง
สกรถยนต์ สกรถจักรยานยนต์และความผิดต่อทรัพย์สินอื่น ๆ นอกจากนี้ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น
3. คติเพลงไหม้
4. คติอื่น ๆ ในที่นี้ ได้แก่ คติยาเสพติด การพนัน โสเภณี เข็ศและจรรยา

กลุ่มที่ 1. ความผิดต่อชีวิตและร่างกาย

ในกลุ่มนี้เป็นการรวมเอาคติที่เกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายมารวม
กันเพื่อหารธรรมชาติของคติก่อนหน้านี้ พบว่าคติเหล่านี้เป็นคติที่เด่นในกลุ่มของ ส่น. ที่เป็นที่พักอาศัยรวม
กับที่ว่างหรือ ส่น. ที่มีสภาพเป็นที่ว่างเป็นหลัก กล่าวคือ คติเหล่านี้เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบที่
สำคัญ คือ มีการฆ่า ซึ่ง เชื่อแน่ว่าคนร้ายจะต้องใช้สถานที่เปลี่ยวมากกว่าที่จะใช้สถานที่ซึ่ง เป็นที่สับสน
วุ่นวาย มีการจราจรคับคั่ง เช่น ในย่านธุรกิจการค้า ซึ่งแม้ว่าในบางครั้งจะมีคติประเภทนี้เกิดขึ้นใน
ย่านการค้า หรือย่านพาณิชย์กรรมของเมืองแล้วก็ตามก็อาจเป็นความจำเป็นอื่น ๆ ที่เป็นตัวแปรให้
เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ แต่สำหรับในพื้นที่ของ บก.น.ร.น. แล้ว คติประเภทนี้จะมีโอกาสเกิดขึ้นใน
กลุ่มของ ส่น. ที่เป็นที่พักอาศัยกับที่ว่าง หรือในกลุ่ม ส่น. ที่เป็นที่ว่างมากกว่าที่จะเกิดในพื้นที่อื่น ๆ
ซึ่งเมื่อพิจารณาการลำดับค่า ๕ แล้ว และจากการจัดเรียงลำดับประเภทของคติแล้ว พบว่าใน
พื้นที่ของ ส่น. 2 กลุ่ม ดังกล่าวมีคติประเภทนี้อยู่ในลำดับ 1 - 5 เท่านั้น ซึ่งเมื่อเทียบกับ ส่น.
กลุ่มอื่น ๆ คติประเภทนี้อยู่ในลำดับหลังจากลำดับ 5 ลงไป และมีผลเช่นเดียวกับการพิจารณาหา
ค่า ๕ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปน้อยเช่นกัน ส่น. ในกลุ่มนี้ จึงประกอบไปด้วย ส่น. รอบนอกทั้งหมด
และรวมทั้ง ส่น. ที่ต่อเนื่องเข้ามาทางด้านในตลอดจน ส่น. ในแม่น้ำเจ้าพระยาทั้ง 4 ส่น. ซึ่ง ส่น.

ตารางที่ 19 การจัดเรียงลำดับค่า Z ใน ส่น.แต่ละกลุ่ม พ.ศ.2522

ลำดับ	ส่น. พักอาศัย		ส่น. พักอาศัยรวม ที่ว่าง		ส่น. พักอาศัย ที่ว่าง พาณิชยกรรม		ส่น. พักอาศัย สถานที่ราชการ		ส่น. ที่ว่าง	
	คดี	Z	คดี	Z	คดี	Z	คดี	Z	คดี	Z
1	สักกรถยนต์	1.44	เพลิงไหม้	1.85	ประเวณี	2.59	สักกรถยนต์	1.78	ฆ่าคนตาย	2.32
2	เพลิงไหม้	0.86	ข่มขืน	1.42	จราจร	0.61	ทรัพย์	1.67	เพลิงไหม้	1.14
3	การพนัน	0.76	ฆ่าคนตาย	0.83	เข็ค	0.42	ยาเสพติด	0.82	ข่มขืน	0.81
4	ทรัพย์	0.65	ประทุษร้าย	0.32	สักทรัพย์รุนแรง	0.35	สักทรัพย์ทั่วไป	0.58	สักทรัพย์ทั่วไป	0.39
5	เข็ค	0.60	จราจร	0.27	การพนัน	0.22	สักจักรยานยนต์	0.45	ประทุษร้าย	0.27
6	ประทุษร้าย	0.57	เข็ค	0.14	ฆ่าคนตาย	0.17	ข่มขืน	0.08	การพนัน	0.27
7	ข่มขืน	0.29	สักทรัพย์	0.11	ยาเสพติด	0.09	สักทรัพย์รุนแรง	0.04	สักทรัพย์รุนแรง	-0.08
8	สักทรัพย์	0.13	ทรัพย์	0.10	เพลิงไหม้	0.05	จราจร	-0.20	ทรัพย์	-0.14
9	สักจักรยานยนต์	0.02	การพนัน	-0.20	สักจักรยานยนต์	-0.07	ประทุษร้าย	-0.24	สักจักรยานยนต์	-0.27
10	สักทรัพย์รุนแรง	-0.51	สักกรถยนต์	-0.34	ประทุษร้าย	-0.19	ฆ่าคนตาย	-0.43	สักกรถยนต์	-0.47
11	ฆ่าคนตาย	-0.52	สักทรัพย์รุนแรง	-0.57	สักทรัพย์ทั่วไป	-0.49	การพนัน	-0.75	จราจร	-0.71
12	ยาเสพติด	-0.65	สักจักรยานยนต์	-0.67	ข่มขืน	-0.65	เข็ค	-1.03	เข็ค	-1.01
13	จราจร	-1.25	ยาเสพติด	-1.04	ทรัพย์	-1.41	ประเวณี	-1.24	ยาเสพติด	-1.11
14	ประเวณี	-2.44	ประเวณี	-2.13	สักกรถยนต์	-1.69	เพลิงไหม้	-1.55	ประเวณี	-1.41

ที่มา : การคำนวณโดยใช้วิธีข้อมูลมาตรฐาน

แสดง ขอบเขตของพื้นที่ใช้ที่อื่น พ.ศ. 2522

■ ความผิดปกติของชีวิตข้างกาย

2 1 0 2 กม.

— กรุงเทพมหานคร (ฝั่งธนบุรี)

..... ส่วนนิคมอุตสาหกรรม

~ แม่น้ำ

ที่มา ข้อมูลมาตรฐาน (STANDARDISED DATA)

ทั้งหมดนี้ ได้แก่ ส่น. ตลาตพลู ราชฎร์บุระ บางพลัด บางยี่ขัน วัตรววก ภาชีเจริญ บางขุนเทียน
ทุ่งครุ ทำข้าม บางมด บางเล่ารง ตลิ่งชัน หลักล่อง หนองแขม คำลาแดง ปากคลองสำน บาง-
คอแหลม บวรมงคล และบางโพ รวม 19 ส่น.

จากที่กล่าวมาแล้ว จึงอาจสรุปได้ว่าคดีที่เป็นการประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย
นั้น จะเป็นคดีเด่นของกลุ่ม ส่น. ในแถบชานเมืองหรือบริเวณที่เป็นเขตต่อระหว่างเขตเมืองและ
ชนบทมากกว่าที่มีความเด่นบนพื้นที่ที่อยู่ชั้นในของเมือง ซึ่งสภาพเป็นย่านพาณิชยกรรม บริเวณสถานที่
ราชการหรือย่านพักอาศัยแต่เพียงอย่างเดียว

กลุ่มที่ 2. ความผิดต่อทรัพย์

ในลุ่มนี้พบว่า เป็นคดีที่คนร้ายมีความประสงค์ต่อทรัพย์ ซึ่ง เชื่อแนได้ว่าสถานที่
ทรัพย์นั้นตั้งอยู่อาจเป็นอาคารบ้านเรือนหรืออยู่ที่ตัวบุคคลก็ได้ จากการศึกษาโดยการสังเกต
พบว่าคดีลักทรัพย์โดยทั่วไปนั้น มักเกิดมากที่สุดที่ย่านพักอาศัยกับย่านพาณิชยกรรมของเมือง ส่วน
ความผิดต่อทรัพย์ในฐานะอื่น ๆ การลักรถยนต์ ลักจักรยานยนต์ ตลอดจนการลักทรัพย์โดยใช้กำลัง
ประทุษร้ายมีโอกาสดังกล่าวมากในย่านพักอาศัย และย่านพักอาศัยร่วมกับสถานที่ราชการมากกว่าที่จะเกิด
ในพื้นที่ที่มีการใช้ที่ดินแบบอื่น ๆ ดังนั้น ในคดีที่คนร้ายประสงค์ต่อทรัพย์นี้ ความเด่นของคดีดังกล่าว
จะอยู่ในกลุ่มของ ส่น. ที่เป็นย่านพักอาศัย ซึ่งได้แก่ ส่น. สาหร' บุคคโล ส่มเต็ลเจ้าพระยา บาง-
กอกใหญ่ และท่าพระรวมทั้ง ส่น. บางกอกน้อยด้วย

แต่มีข้อน่าสังเกตบางประการในเรื่องนี้ คือในลุ่มที่เป็นคดีลักรถยนต์นั้น ซึ่ง
เป็นคดีที่เด่นที่สุดในพื้นที่ทั้ง 2 แบบ ดังกล่าวข้างต้น พบว่าการโจรกรรมรถยนต์ โดยเฉพาะใน บก.
น.รณ. นั้น จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แล้วว่าพื้นที่โดยลุ่มรวมยังคงเป็นที่พักอาศัย ประกอบกับพื้นที่
ที่เป็นย่านพาณิชยกรรมยังมิได้มีการเติบโตอยู่ในระดับเดียวกันกับฝั่งพระนคร ที่พักอาศัยจึงกระจายอยู่
ทั่วไป การจอดรถยนต์ทิ้งไว้ โดยเฉพาะในยามวิกาล หรือเป็นการจอดทิ้งไว้เพราะเจ้าของรถไม่มี

ที่เก็บรถจำต้องจอดทั้งค้างคืนไว้ริมถนนหน้าบ้านนั้น มีโอกาสหายมากที่สุด⁽¹⁾ ส่วนการสักรถสักกรยานยนต์นั้น มีคติสูงใน ส่น. บางกอกน้อยแต่ยังไม่เด่นชัดเท่ากับคติสักรถยนต์เพราะการสักรถสักกรยานยนต์ทำได้ง่ายกว่ามาก โอกาสที่จะเกิดคติส่งกระจายอยู่โดยทั่วไป

กลุ่มที่ 3. ความผิดฐานทำให้เกิดเพลิงไหม้

ในกลุ่มนี้มีคติประเภทเดียวคือ เพลิงไหม้ ซึ่งเป็นการรวมเอาคติเพลิงไหม้ทั้งเจตนาวางเพลิงและทำให้เกิดเพลิงไหม้โดยประมาทเข้าไว้ด้วยกัน และเป็นที่สังเกตได้ว่าแม้คติเพลิงไหม้กัน มีจำนวนคติน้อยแต่เมื่อเกิดขึ้นแล้วได้สร้างความเสียหายให้แก่ส่วนรวมเป็นอย่างยิ่งใน บก.น.รณ. พบว่าคติเพลิงไหม้มีความเด่นในพื้นที่ของกลุ่ม ส่น. ที่เป็นย่านพักอาศัย และย่านพักอาศัยรวมกับที่ว่างตลอดจนในกลุ่ม ส่น. ที่เป็นที่ว่าง ซึ่งใน ส่น. 2 กลุ่มแรกอาจกล่าวได้ว่าเป็นย่านพักอาศัยเก่าบริเวณ ส่น. สำเหร่ บุคคโล ส้มเตี๊ยะเจ้าพระยา ท่าพระ และบางกอกใหญ่ รวมทั้งส่วนที่ต่อเนื่องออกมาซึ่งได้แก่ ส่น. ตลาดพลู ราชบุรีพระบางพลัด บางยี่ขัน วัดรวก และภาชีเจริญ

แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าใน ส่น. ที่เป็นที่ว่างนั้นพบว่าคติเพลิงไหม้กลับมีความเด่นสูง ซึ่งแม้ว่า ส่น. เหล่านี้เป็นที่ว่างโดยส่วนรวมก็ตามแต่ในขณะที่เดียวกันบางส่วนของพื้นที่ก็ถูกใช้เป็นที่พักอาศัยและอาคารพาณิชย์ประกอบกันไปด้วยและการเกิดคติเพลิงไหม้ใน ส่น. เหล่านี้พบว่า สถานที่เกิดเหตุได้แก่บรรดาตึกแถวต่าง ๆ ที่ประกอบอาชีพอุตสาหกรรมขนาดเล็กหรือในครัวเรือน เช่น โรงงานทำเครื่องเรือน ตู้ลำโพง พลาสติก ดังเช่นตัวอย่างใน ส่น. หลักสองและบางเล่าตรง ซึ่งมีคติเพลิงไหม้สูงอย่างผิดสังเกตทั้ง ๆ ที่เกิดในย่านที่เป็นอาคารพาณิชย์เท่านั้น สงทำให้ค่าของการสักสำคัญของคติเพลิงไหม้อยู่ในลำดับสูง นอกจากนั้น ในบรรดา ส่น. รอบนอก

(1) ศูนย์ปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์-รถจักรยานยนต์, กองบัญชาการตำรวจนครบาล, สถานการณ์ภาพคดีโจรกรรมรถยนต์-รถจักรยานยนต์ช่วง 5 เดือนแรกของปี พ.ศ. 2522 (มกราคม-พฤษภาคม), เอกสารโรเนียว หน้า 13, 18

แลติง อายญากรรมกับทการใช้ที่ดิน พ.ศ. 2522

■ ความมิตฐานทำให้เกิดเพลิงไหม้

2 1 0 2 กม.

— กรุงเทพมหานคร(ปริมณฑล)

..... ส่วนนิคัารวจนครบาค

~ แม่น้ำ

ที่มา ข้อมูลมหทากษาน (STANDARDISED DATA)

ดังกล่าวมาข้างต้น แม้สภาพทางกายภาพส่วนใหญ่ยังเป็นที่ว่าง แต่การก่อสร้างอาคารส่วนใหญ่ยังคงกระจายไปตามแนวถนน ดังเช่น บริเวณตลาดบางแค ซึ่งอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของ ส.น. หลักสอง พบว่าพื้นที่บางแห่งหลังตลาดกำลังเริ่มเป็นล้งส้ม แต่ยังเป็นขนาดเล็กมากบริเวณ ซอยบุญมี มีบ้านเรือนประมาณ 100 หลังคาเรือน นอกจากนี้ในบริเวณหลังตลาดก็กลายเป็นแหล่งมั่วสุมกึ่งสำหรับเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นกัญชา ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นโดยทั่วไปและเชื่อว่าเป็นลักษณะบางประการที่พัฒนาจากการเปลี่ยนแปลงของการใช้ที่ดิน ซึ่งน่าจะได้รับการสนใจเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นในส่วนที่เป็นคดีเพลิงไหม้สำหรับในกลุ่ม ส.น. ที่เป็นย่านพักอาศัยเท่านั้นสามารถกล่าวได้ว่า เนื่องจากสภาพของอาคารบ้านเรือนค่อนข้างจะเก่าทรุดโทรมและในขณะเดียวกันอาจมีความต้องการสร้างอาคารใหม่ ซึ่งให้ผลตอบแทนในทางเศรษฐกิจที่สูงกว่า การเผาไหม้ที่ส่งอาจเกิดขึ้นได้ แต่สำหรับใน ส.น. รอบนอกนั้น คดีเพลิงไหม้เกิดในตึกแถวที่มีการประกอบอาชีพด้านการอุตสาหกรรมขนาดเล็กและจากการสำรวจพบว่าสาเหตุของคดีเพลิงไหม้ใน ส.น. รอบนอกนี้ มักเป็นเรื่องของการวางเพลิงเพื่อเอาประกัน หนีภาระหนี้สินมากกว่าสาเหตุอย่างอื่น

กลุ่มที่ 4. ความผิดฐานอื่น ๆ

คดีในกลุ่มนี้ถือว่า เป็นคดีที่ฝ่าฝืนข้อห้าม กฎระเบียบของสังคมไม่ใช่ความผิดในตัวเอง ดังเช่น ความผิดที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คดีในกลุ่มที่ 4 นี้ พบว่าคดีโล่ภณี จราจร และเฮ็คเป็นคดี 3 อันแรกของกลุ่ม ส.น. ที่เป็นย่านพาณิชย์กรรม ซึ่งถือได้ว่าคดีเหล่านี้เป็นคดีที่เด่นที่สุดของกลุ่ม แม้ว่าจะมีคดีลักทรัพย์และคดีการพนันรองลงมาก็ตาม และเป็นคดีที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งใน ส.น. กลุ่มอื่น ๆ พบว่าคดีประเภทดังกล่าวอยู่ในลำดับเกือบท้ายสุด

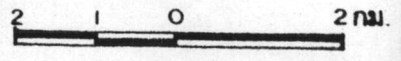
แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าคดียาเสพติดนั้นกลับเด่นอยู่ใน ส.น. บางกอกน้อย ซึ่งเป็นย่านพักอาศัย และสถานที่ราชการ ลักษณะเช่นนี้อาจทำให้กล่าวได้ว่าใน ส.น. บางกอกน้อยนั้นอาจมีเงื่อนไขบางประการที่เอื้ออำนวยต่อการเกิดคดีประเภทนี้ จากการสำรวจพบว่าคดียาเสพติดใน ส.น. บางกอกน้อย มักเกิดขึ้นในย่านที่เป็นล้งส้มบริเวณตรอกบ้านบุ วัดดงมูลเหล็ก วัดอัมพวา และนครธรรม ซึ่งพื้นที่เหล่านี้มีการตัดถนนเป็นซอยเล็ก ๆ และมีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น นอกจากนี้พบว่าบริเวณหมู่บ้านรถไฟก็มีคดีประเภทนี้เกิดขึ้นบ้างแต่ไม่มากนัก ดังนั้น เมื่อก้าวโดยส่วนรวมแล้วคดีเกี่ยวกับความผิดที่ฝ่าฝืนกฎหมายหรือข้อห้ามของสังคม ซึ่งไม่ใช่ความผิดในตัวเอง เช่น คดีเฮ็ค

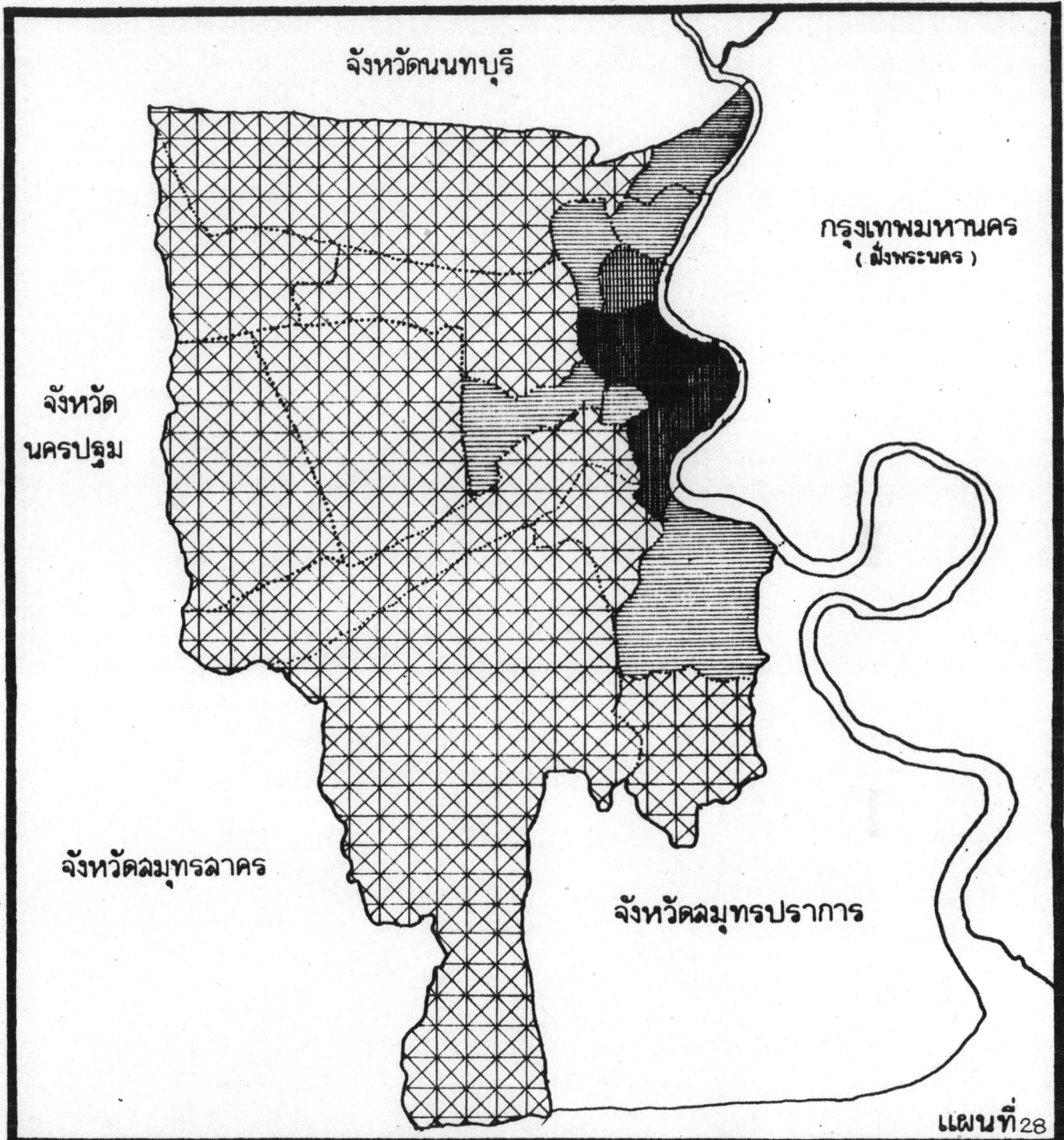
แผนที่ 27

แสดง ราชภูมการกับการใช้ที่ดิน พ.ศ. 2522

■ ความผิดฐานอื่นๆ (ตามพระราชบัญญัติมาเสหทิดให้โทษ การพ่น การค้าประเวณี เชื้อและจากร)

— กรุงเทพมหานคร (ฝั่งธนบุรี)
 ..... ส่วนนิตารวจนครบาล
 ~~~~~ แม่น้ำ

แสดง การเกิดอาชญากรรมในแต่ละ ส่วน ซึ่งมีการใช้ที่ดินต่างกัน พ.ศ. 2522

- ความผิดต่อชีวิตและร่างกาย
- ความผิดต่อทรัพย์
- ความผิดฐานทำให้เกิดเพลิงไหม้และต่อชีวิตร่างกาย
- ความผิดฐานอื่นๆ และต่อทรัพย์
- ความผิดฐานทำให้เกิดเพลิงไหม้และต่อทรัพย์

ที่มา การคำนวณโดยใช้วิธีการ ข้อมูลมาตรฐาน (STANDARDISED DATA)

การค้าประเวณี และจรรยาที่มีความเด่นสูงใน ส่น. ที่มีการใช้ที่ดินที่เป็นย่านพาณิชย์กรรมมากกว่าพื้นที่อื่น ๆ

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า การเกิดอาชญากรรมโดยทั่วไปนั้นไม่ว่าประเภทใด โอกาสที่เกิดย่อมมีได้ตลอดเวลาและทุก ๆ สถานที่ แต่ถ้าพิจารณาถึงรายละเอียดถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของอาชญากรรมและการใช้ที่ดินแล้วพบว่า พื้นที่ที่มีสภาพทางกายภาพต่างกันประเภทของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นก็มีความแตกต่างกันไปด้วย แม้ว่าอาชญากรรมบางประเภทมีการเกิดแทรกซ้อนอยู่บ้าง ซึ่งจากความเป็นจริงแล้วอาชญากรรมหรือคดีทั้ง 14 ประเภทที่กล่าวมาข้างต้นนั้นเกิดขึ้นในพื้นที่ต่าง ๆ โดยทั่วไป เว้นแต่ในเรื่องของจำนวนว่ามากน้อยกว่ากันเพียงไรนั้น เป็นอีกเรื่องหนึ่ง จำนวนคดีในแต่ละประเภทที่เกิดขึ้นมากน้อยกว่ากันในแต่ละกลุ่ม ส่น. นี้เอง สามารถนำมาพิจารณากลุ่มของคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่มีการใช้ที่ดินแตกต่างกันออกไปได้อย่างชัดเจน กลุ่มของคดีประเภทใดเกิดขึ้นมากบนพื้นที่ใด ก็ถือว่าคดีประเภทนั้น ๆ มีความสัมพันธ์กับการใช้ที่ดินประเภทนั้น ๆ ไป เช่นกลุ่มของคดีความผิดต่อชีวิตร่างกายจะมีโอกาสเกิดสูงในพื้นที่ของ ส่น. ที่เป็นที่ว่างและเป็นย่านพักอาศัยรวมทั้งที่ว่าง ส่วนความผิดต่อทรัพย์สินนั้นมีโอกาสเกิดในพื้นที่ที่เป็นย่านพักอาศัยและย่านพักอาศัยร่วมกับสถานที่ราชการหรือในบริเวณที่เป็นย่านพาณิชย์กรรมก็จะมีคดีทางด้านเกี่ยวข้องกับเหี้ยม การค้าประเวณี จรรยา และการพนัน เป็นหลักดังนี้ เป็นต้น สมมุติฐานที่ว่าพื้นที่ที่มีสภาพทางกายภาพต่างกันประเภทของอาชญากรรมก็จะแตกต่างกันด้วยจึงเป็นจริง เว้นแต่จะมีอาชญากรรมบางประเภทเท่านั้น ที่ไม่ได้อาศัยเงื่อนไขความแตกต่างของสภาพทางด้านกายภาพเป็นตัวกำหนดในการเกิดอาชญากรรม แต่ไม่ได้หมายความว่าในพื้นที่ที่มีสภาพทางกายภาพแบบหนึ่งจะไม่มีอาชญากรรมประเภทหนึ่งเกิดหรือไม่เกิดขึ้น โดยเด็ดขาดแต่อย่างใด ทั้งนี้ เพราะการเกิดอาชญากรรมนั้น จำเป็นต้องอาศัยตัวแปรหลายประการด้วยกันและสภาพทางกายภาพหรือรูปแบบการใช้ที่ดินในที่นี้เป็นเพียงตัวแปรตัวหนึ่งเท่านั้น ที่อาจเป็นตัวที่เอื้ออำนวยหรือเป็นตัวขัดขวางให้เกิดการก่ออาชญากรรมได้ง่ายหรือยากขึ้นเท่านั้นเอง